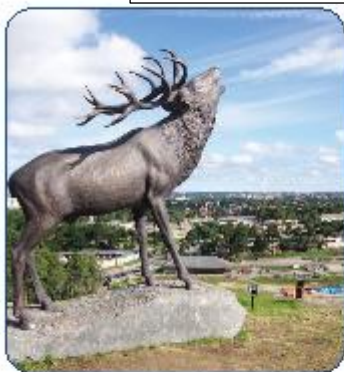

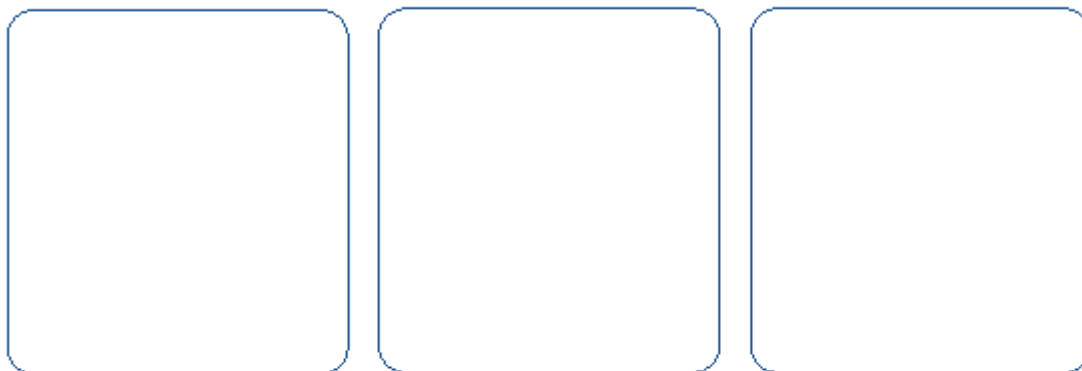
Pielikums Ventspils pilsētas domes lēmumam "Par Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam aktualizētās redakcijas publiskās apspriešanas uzsākšanu"

2018. gada 9. novembra lēmuma Nr. 118 (protokols Nr. 19;2. §)

VENTSPILS PILSĒTAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA līdz 2030. gadam

VENTSPILS PILSĒTAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA līdz 2030.gadam

Apstiprināta ar Ventspils pilsētas domes
2014.gada 19.decembra lēmumu Nr. 182 (protokols Nr.15;15§)

Aktualizēta ar Ventspils pilsētas domes
2018. gada ____ lēmumu Nr. ____ (protokols Nr. ____;____)

Ventspils, 2018

Satura rādītājs

Ievads	4
Lietotie saīsinājumi	7
I Ventspils pilsētas vispārīgs raksturojums	8
II Stratēģiskā daļa	13
2.1. Pašvaldības misija	13
2.2. Ventspils pilsētas nākotnes vīzija	14
Ventspils 2020.....	14
Ventspils 2030.....	15
2.3. Ilgtermiņa attīstības mērķi	16
2.4. Rīcības virzieni mērķu sasniegšanai	22
2.5. Ventspils pilsētas specializācija	23
III Ventspils pilsētas telpiskās attīstības perspektīva	27
3.1. Galvenās grupas	27
3.2. Dzīvojamā un sabiedriskas nozīmes telpiskā struktūra	29
3.3. Pilsētas zaļā telpiskā struktūra	31
3.4. Ostas, rūpniecības teritoriju un maģistrālo inženierkomunikāciju telpiskā struktūra	33
3.5. Satiksmes infrastruktūra	35
IV Uzraudzības un novērtēšanas sistēma	37
Izmantotā literatūra, dokumenti, datu avoti	38
Pielikums	
Pārskats par sabiedrības līdzdalību attīstības plānošanas procesā	

Ievads

Ventspils – pilsēta ar rītdienu

Lai darbība būtu iespējami efektīva, lai katra nākamā diena būtu labāka par iepriekšējo, jau šodien svarīgi domāt par nākotni. Tāpēc pašvaldībai un pilsētas sabiedrībai jāvienojas par to, ko vēlamies sasniegt rīt. Ventspils pašvaldības mērķtiecīgi vadītās darbības rezultātā pilsēta var lepoties ar virkni sasniegumu un, galvenais, ar apmierinātiem pilsētniekiem. Pašvaldībā plānošana, kā vadīšanas un pārvaldes daļa, ir nepārtraukts process, gan tāpēc, ka strauji mainās sociālekonomiskie un tehnoloģiskie apstākļi, gan arī tāpēc, ka mainās valsts likumdošanas prasības attiecībā uz attīstības plānošanu pašvaldībās¹.

Plānošanas mērķis ir līdzsvarota un ilgtspējīga pilsētas attīstība, kas nodrošina mūsdienu paaudzes vajadzības, neradot grūtības nākamām paaudzēm nodrošināt savas vajadzības. Termins *attīstība* plānošanas ietvaros ir saprotams kā kvalitātes jēdziens, kas ietver idejas un risinājumus turpmākai pašvaldības darbībai un pilsētas izaugsmei, vienlaikus nodrošinot līdzsvaru starp sociāliem, ekonomiskiem un vides aspektiem.

Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (turpmāk **Ventspils Stratēģija**) ir Ventspils pilsētas pašvaldības ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts pilsētas ilgtermiņa attīstības redzējums, mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva.

Ventspils Stratēģijas tiesiskā ietvara pamatu veido:

- likums „Par pašvaldībām” (pieņemts 19.05.1994.);
- Attīstības plānošanas sistēmas likums (pieņemts 08.05.2008.);
- Teritorijas attīstības plānošanas likums (pieņemts 13.10.2011.);
- Ministru kabineta 16.10.2012. noteikumi Nr.711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”;
- Ministru kabineta 25.08.2009. noteikumi Nr.970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”;
- Ventspils pilsētas pašvaldības nolikums;
- u.c.

Plānojot pilsētas attīstību, Ventspils Stratēģijas izstrādē ņemti vērā Latvijas Republikas, Eiropas Savienības, dažādu mērogu reģionālie (Baltijas jūras reģiona, Kurzemes reģiona, Piekrastes) teritorijas attīstības plānošanas un politikas plānošanas dokumenti, kā arī sekots līdzi vēl neapstiprinātu dokumentu izstrādes gaitai. Attiecīgi Ventspils Stratēģijā ievēroti:

- Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (turpmāk Latvija 2030);
- ES stratēģija Baltijas jūras reģionam;
- Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei (turpmāk Eiropa 2020);
- Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam (turpmāk NAP 2020);
- Kurzemes plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums 2006.-2026. gadam;
- Kurzemes plānošanas reģiona Rīcības plāns 2010.-2014. gadam;
- u.c. dokumenti.

Lai sekotu līdzi pilsētas attīstībai svarīgu nozaru un jomu attīstībai Latvijā un Eiropā, Ventspils pilsētas pašvaldība savā darbā ir ieviesusi attīstības politikas monitoringa sistēmu, kuras ietvaros pilsētas atbildīgās nozaru un jomu institūcijas regulāri seko līdzi nozares plānošanai ES, valsts un Kurzemes reģiona līmenī un aktīvi iesaistās tajā.

¹ Jāatzīmē, ka arī šī attīstības plānošanas dokumenta tapšanas laikā Saeimā un MK tiek skatīti teritorijas attīstības plānošanu regulējošo normatīvu grozījumi

Uzsākot iezīmēt tālākas nākotnes redzējumu, Ventspils pilsētas pašvaldība lielā mērā balstās uz jau apspriestiem un pieņemtiem pilsētas attīstības plānošanas dokumentiem. Ventspils Stratēģijā turpināts Ventspils pilsētas teritorijas plānojumā līdz 2018. gadam² un pilsētas attīstības plānošanas dokumentā par Ventspils pilsētas attīstības virzieniem līdz 2020. gadam³ paustais. Pilsētas attīstības virzieni līdz 2020. gadam tika sagatavoti, balstoties uz detalizētu situācijas analīzi, bet pēc to apstiprināšanas ir sagatavoti ikgada pārskati par virzību uz pilsētas mērķu sasniegšanu. 2013. gadā, noslēdzoties plānošanas periodam (2007.-2013. gads) ir sagatavots arī stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma monitoringa ziņojums. Līdz ar to Ventspils Stratēģijai nepieciešamo esošās situācijas analīzi veido šādi dokumenti:

- „Ventspils pilsētas attīstības virzieni līdz 2020. gadam un aktualizēta Ventspils pilsētas attīstības programma 2007.-2013. gadam”. I daļa. Esošās situācijas analīze⁴;
- „Ventspils pilsētas attīstības virzieni līdz 2020. gadam un aktualizēta Ventspils pilsētas attīstības programma 2007.-2013. gadam”. III daļa. Vides pārskats⁵;
- „Ventspils pilsētas attīstības virzieni līdz 2020. gadam un aktualizēta Ventspils pilsētas attīstības programma 2007.-2013. gadam”. Pārskats par īstenošanu 2011. gadā. Apstiprināts 2012. gada 17. augustā⁶;
- „Ventspils pilsētas attīstības virzieni līdz 2020. gadam un aktualizēta Ventspils pilsētas attīstības programma 2007.-2013. gadam”. Pārskats par īstenošanu 2012. gadā. Apstiprināts 2013. gada 17. decembrī⁷;
- „Ventspils pilsētas attīstības virzieni līdz 2020. gadam un aktualizēta Ventspils pilsētas attīstības programma 2007.-2013. gadam”. Pārskats par īstenošanu 2013. gadā.

Ventspils Stratēģija strukturēta četrās daļās:

1. Pirmajā daļā dots īss Ventspils pilsētas esošās situācijas kopsavilkums.
2. Otrajā jeb Stratēģiskā daļa sastāv no piecām nodaļām. Pirmajā nodaļā formulēta pilsētas pašvaldības misija – tās virsuzdevums. Otrajā nodaļā atspoguļota pilsētas vīzija 2020. gadā, par kuru pašvaldība jau vienojusies 2011. gadā, un vispārīgi formulēts arī tālākas nākotnes skatījums – Ventspils pilsētas vīzija 2030. gadā. Trešajā nodaļā doti pilsētas ilgtermiņa attīstības mērķi ar tos raksturojošiem rezultātiem rādītājiem, kas palīdzēs sekot virzībai uz mērķu sasniegšanu. Katra mērķa ietvaros nosauktas tā prioritātes. Stratēģiskās daļas ceturtajā nodaļā formulēta pilsētas teritorijas specializācija, bet šīs daļas sestajā nodaļā uzskaitīti rīcības virzieni mērķu sasniegšanai, kas veido pamatu pilsētas vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentam – Ventspils pilsētas attīstības programmai 2014.-2020. gadam.
3. Dokumenta trešā daļa ietver pilsētas telpisko attīstības perspektīvu. Šīs daļas piecās nodaļās rakstiski un grafiski atspoguļoti pilsētas teritorijas attīstības principi.
4. Šī dokumenta ceturtajā nodaļā aprakstīta Ventspils Stratēģijas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība. Dokumenta noslēgumā dots tā sagatavošanā izmantoto materiālu

² „Ventspils pilsētas teritorijas plānojums (2006. - 2018.) ar grozījumiem” ir apstiprināts ar Ventspils pilsētas domes 2012. gada 27. jūlija lēmumu Nr. 110 (protokols Nr. 13; 7). Pieejams:

http://www.ventspils.lv/lat/ventspils_parvalde/publiskie_dokumenti/teritorialplanojums_un_buvnieciba/v_ventspils_pilsetas_teritorijas_planojums_2006_2018_ar_grozijumiem/

³Pilsētas attīstības plānošanas dokuments „Ventspils pilsētas attīstības virzieni līdz 2020.gadam un aktualizēta Ventspils pilsētas attīstības programma 2007.-2013.gadam” ir apstiprināts ar Ventspils pilsētas domes 2011. gada 17. jūnija lēmumu Nr.85 (protokols Nr.13; 7). Pieejams:

http://www.ventspils.lv/lat/ventspils_parvalde/publiskie_dokumenti/ventspils_pilsetas_attistibas_progrmma_2007_2013_gadam/

⁴ Pieejams:

http://www.ventspils.lv/lat/ventspils_parvalde/publiskie_dokumenti/ventspils_pilsetas_attistibas_progrmma_2007_2013_gadam/

⁵ Pieejams:

http://www.ventspils.lv/lat/ventspils_parvalde/publiskie_dokumenti/ventspils_pilsetas_attistibas_progrmma_2007_2013_gadam/

⁶ Pieejams:

http://www.ventspils.lv/files/dokumenti/domessedes/lemumi/2012/17082012/Attistibas_virzieni_lidz_2020_Attistibas_programma_2007_2013.pdf

⁷ Pieejams:

http://www.ventspils.lv/files/dokumenti/attistibasprogramma/parskats_2012_gads_28_12_2013.pdf

saraksts. Atsevišķā pielikumā ir ietverts Pārskats par sabiedrības līdzdalību šī dokumenta un Ventspils Programmas tapšanā.

Ventspils Stratēģijas izstrāde uzsākta ar Ventspils pilsētas domes 2013. gada 26. jūlija lēmumu Nr. 150 „Par Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam izstrādi un Ventspils pilsētas attīstības programmas 2014.-2020. gadam aktualizāciju”. Atbildīgais par šo attīstības plānošanas dokumentu izstrādi ir Ventspils pilsētas domes Ekonomikas nodaļas vadītājs Laimonis Strujevičs, un to sagatavošanai tika izveidota Vadības grupa, kuru vadīja Ventspils domes priekšsēdētājs Aivars Lembergs, un četras tematiskās darba grupas (Sociālo jomu darba grupa – vadītājs Ventspils domes priekšsēdētāja vietnieks Didzis Ošenieks, Infrastruktūras un vides darba grupa – vadītājs Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja 1.vietnieks infrastruktūras jautājumos Jānis Vītoliņš, Uzņēmējdarbības darba grupa - vadītājs Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja 1. vietnieks sadarbības jautājumos Guntis Blumbergs, un Sabiedrības integrācijas darba grupa – vadītājs Ventspils pilsētas domes izpilddirektors Aldis Ābele), kā arī tika pieaicināts konsultants Latvijas Universitātes asociētā profesore Inga Vilka. Darba grupās tika iesaistīti gan Ventspils pilsētas pašvaldības institūciju pārstāvji, gan arī sabiedrības, uzņēmumu un Ventspilī esošo valsts institūciju pārstāvji. Ventspils Stratēģijas telpiskajā perspektīvā ietvertais grafiskais materiāls ir sagatavots Ventspils pilsētas domes Arhitektūras un pilsētbūvniecības nodaļas Teritoriālpārveidošanas un zemes ierīcības dienestā.

Laikā no 2013. gada 28. decembra līdz 2014. gada 1. februārim notika Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam projekta publiskā apspriešana kopā ar Ventspils pilsētas attīstības programmas 2014.-2020. gadam projekta publisko apspriešanu. Pārskats par sabiedrības līdzdalību attīstības plānošanas dokumentu sagatavošanā ir iekļauts Pielikumā.

Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam ir pamats citu Ventspils pašvaldības un tās institūciju attīstības un teritorijas plānošanas dokumentu izstrādei, tai skaitā teritorijas plānojumam, lokālpārveidojumiem, attīstības programmai, kā arī budžeta sastādīšanai, projektu izstrādei, valsts, ES fondu un citu starptautisku fondu atbalsta plānošanai, ārvalstu un vietējo privāto investīciju piesaistei, kā arī pilsētas interešu aizstāvēšanai.

Šis dokuments ir Ventspils pilsētas pašvaldības vienošanās ar pilsētas sabiedrību – iedzīvotājiem, uzņēmumiem, organizācijām – par vēlamo pilsētas rītdienu.

Lietotie saīsinājumi

Saīsinājums

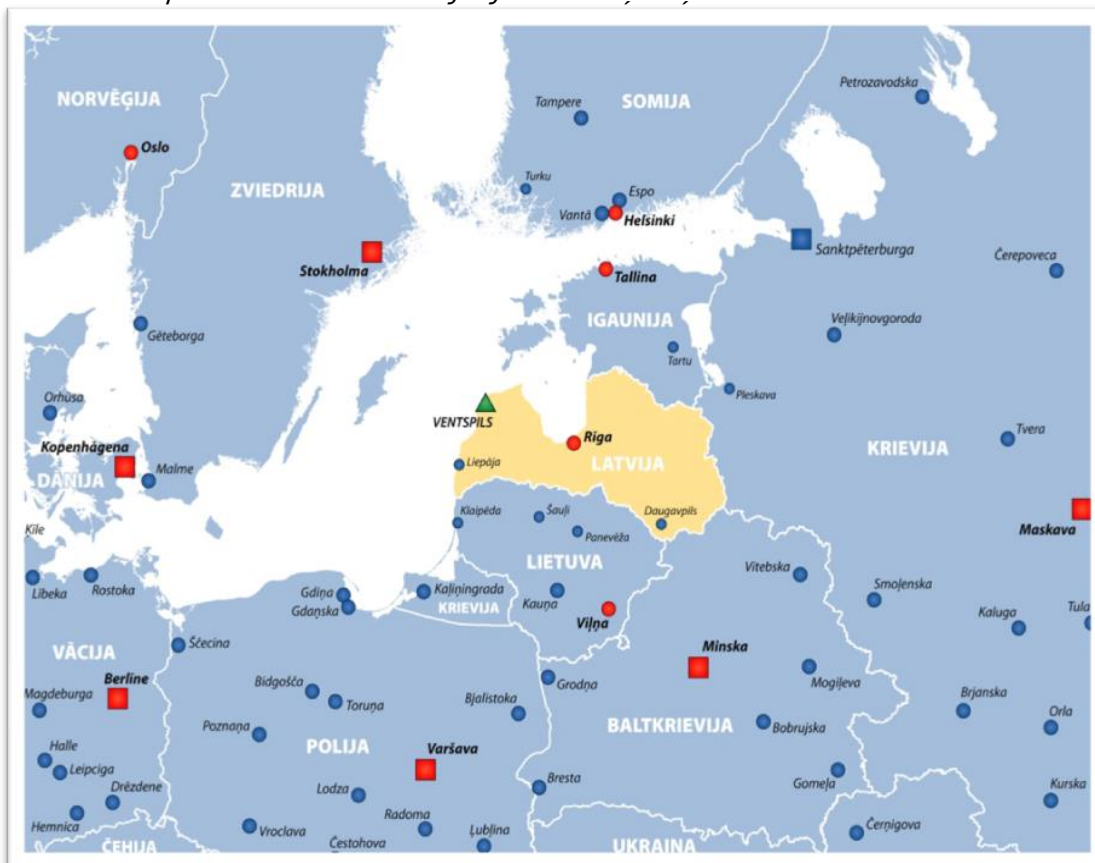
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
ES	Eiropas Savienība
IKT	Informāciju un komunikāciju tehnoloģijas
Latvija 2030	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam
LR	Latvijas Republika
MK	Ministru kabinets
NAP 2014-2020	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
TEN-T	Trans-Eiropas transporta tīkls
VATP	Ventspils Augsto tehnoloģiju parks
VBP	Ventspils Brīvostas pārvalde
VRAA	Valsts reģionālās attīstības aģentūra
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

I. Ventspils pilsētas vispārīgs raksturojums

Ventspils – ostas pilsēta ar vairāk nekā septiņu gadsimtu vēsturi ir viena no Latvijas 119 administratīvajām teritorijām, viena no Latvijas deviņām republikas pilsētām, un tajā pārvaldi savas kompetences ietvaros realizē Ventspils pilsētas pašvaldība.

Ventspils pilsēta atrodas Latvijas rietumu daļas – Kurzemes – ziemeļrietumos Baltijas jūras krastā pie Ventas upes ietekas jūrā, 189 km no galvaspilsētas Rīgas.

1.attēls. Ventspils atrašanās vieta Baltijas jūras ziemeļu daļā

2013. gada sākumā Ventspils pilsētā dzīvo 41,4 tūkstoši pastāvīgo iedzīvotāju⁸, kas sastāda 1,9% no Latvijas iedzīvotāju kopējā skaita (Latvijā kopā 2,2 miljoni iedzīvotāju). 57% pilsētas iedzīvotāju ir latvieši, 27,8% krievi, bet citu tautību īpatsvars kopā ir 15,2% un neviens nepārsniedz 5%. Latviešu īpatsvars pēdējos gados palielinās. Pēc iedzīvotāju skaita Ventspils ir sestā lielākā pilsēta Latvijā un otrā lielākā pilsēta Kurzemes reģionā.

⁸ Pēc PMLP datiem. Šeit jānorāda uz valsts līmeņa problēmu attiecībā uz statistikas pamata datu pieejamību. Saskaņā ar PMLP datiem 2013.gada sākumā Ventspilī ir 41431 iedzīvotāji, Latvijā – 2201196 iedzīvotāji, bet saskaņā ar CSP datiem, Ventspilī ir 37336 iedzīvotāji, Latvijā 2023825. Līdz šim neviena Latvijas valsts iestāde nav pateikusi, kuri no datiem ir ticamāki un kāpēc starp šiem oficiālajiem datiem ir tāda atšķirība.

Ventspils pilsētas teritorijas platība ir 58 km², pilsēta pēc teritorijas platības ir sestā starp republikas pilsētām, vidējais iedzīvotāju blīvums ir 714 iedzīvotāji uz 1 km². Ventspils ir piejūras pilsēta ar salīdzinoši lielu zaļo teritoriju īpatsvaru – zemes zem ēkām, pagalmiem un ceļiem aizņem tikai 8% pilsētas teritorijas, bet meži, parki un ūdeņi – 38%.

Ventspils pilsētas teritoriju vienā malā skalo jūra, bet pārējā daļā ieskauj Ventspils novada teritorija, kur 2,46 tūkstošus km² platībā dzīvo 13,2 tūkstoši iedzīvotāju⁹. Ventspils novads ir viena no retāk apdzīvotajām teritorijām Latvijā, un lielas daļas tā iedzīvotāju darba, izglītības, sadzīves lietu gaitas, kā arī brīvā laika pavadīšana saistīta ar Ventspils pilsētu. Ventspils pilsētā atrodas Ventspils novada dome un vairākas novada administrācijas institūcijas.

2.attēls. Ventspils pilsēta un Latvijas rietumu daļas administratīvās teritorijas

Ventspils pilsētu kopumā raksturo sakopta pilsētvide un attīstīta daudzveidīga tehniskā un sociālā infrastruktūra, plašs sabiedrībai nodrošināto pakalpojumu klāsts. 2013. gadā Ventspils atdzīva kā dzīvošanai labvēlīgākā lielā pilsēta Latvijā¹⁰. Lai arī vietām pilsētā vēl ir saglabājušās degradētas teritorijas, pašvaldība mērķtiecīgi virzās uz to revitalizāciju. Līdzās obligāti veicamajām pašvaldības funkcijām, Ventspils pašvaldība veic virkni brīvprātīgu iniciatīvu, tai skaitā atbalsta vienu no pilsētas un valsts attīstības virzītājiem – Ventspils Augstskolu, kā arī sekmē Ventspils Tehnikuma attīstību par mūsdienīgu kompetences centru.

Ventspils mērķtiecīgas darbības rezultātā ir izveidojusies par nozīmīgu izglītības, zinātnes, veselības aprūpes, kā arī kultūras, tūrisma un sporta centru Kurzemē.

⁹ Pēc PMLP datiem 2013. gada sākumā.

¹⁰ TV3 veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja.

Ventspils ir ostas pilsēta un augošs industrijas centrs. Pilsētas ekonomiku kopumā raksturo augstāks nekā Latvijā caurmērā attīstības līmenis, šobrīd to apliecina nodarbinātības rādītāji (zemāks bezdarba līmenis un augstāka nodarbinātība) un darba samaksas rādītāji (augstāka vidējā darba samaksa). 2013. gada sākumā bezdarba līmenis Ventspilī bija 8,2%, kas ir zemāks nekā vidēji Latvijā (10,5%) un ceturtais zemākais starp pilsētām.¹¹ Vērojama pozitīva bezdarba samazināšanās tendence (2013. gada oktobra sākumā bezdarba līmenis pilsētā bija 7,6%, valstī 9,1%). Vidējā bruto darba samaksa pilsētā 2012. gadā bija 569 lati (811 EUR), kas ir par 8% virs vidējās valstī. VSAA dati liecina, ka Ventspilī ir augstākā starp pilsētām vidējā apdrošināšanas iemaksu alga Latvijā. Apmēram trešā daļa Ventspilī nodarbināto dzīvo (deklarēta dzīves vieta) kādā citā pašvaldībā, tāpēc pilsētas ekonomikas attīstība ir svarīga ne tikai pilsētas, bet arī apkārtējo pašvaldību iedzīvotājiem.

Ventspilī darbojas gandrīz divi tūkstoši ekonomiski aktīvo tirgus statistikas vienību. Komerccarbības sektoru veido plašs ekonomisko vienību spektrs – sākot no pašnodarbinātām personām, individuāliem komersantiem un maziem ģimenes uzņēmumiem līdz starptautiski atpazīstamiem uzņēmumiem, kuros nodarbināti vairāki simti strādājošo. 2011. gadā pilsētā tirgus sektorā bija 1911 ekonomiski aktīvās statistikas vienības - 877 komercsabiedrība, 236 individuālie komersanti, 17 zemnieku un zvejnieku saimniecības un 781 pašnodarbināta persona. Turklāt pilsētas teritorijā darbojas arī 170 fondi, nodibinājumi un biedrības, 4 valsts budžeta iestādes un 14 pašvaldību budžeta iestādes (tai skaitā Ventspils pilsētas, Ventspils novada iestādes, kā arī Ventspils Brīvostas pārvalde). Ekonomiski aktīvo tirgus statistikas vienību skaits pa gadiem palielinās. Ekonomiskā aktivitāte pēc komersantu skaita uz 1000 iedzīvotājiem pilsētā ir zemāka nekā vidēji Latvijā (2011. gadā Ventspilī – 26,3, Latvijā 36,2, Kurzemes reģionā – 23,8). Daļēji tas skaidrojams arī ar salīdzinoši lielāku vidējo un lielo uzņēmumu īpatsvaru kopskaitā.

Viens no Ventspils ekonomikas galvenajiem elementiem ir Ventspils brīvosta. Ventspils brīvosta ir neaizsalstoša osta, kas darbojas visu gadu, nodrošinot kvalitatīvu un ātru apkalpošanu jaudīgajos terminālos. Pēc jūras kanāla un ostas akvatorija padziļināšanas darbu pabeigšanas osta spēj pieņemt jebkura tipa kuģus, kādi var ienākt Baltijas jūrā, un tā ir vienīgā osta Latvijā, kas var apkalpot vislielākos kuģus Baltijas jūrā. Ventspils osta ir iekļauta Trans-Eiropas transporta tīkla (TEN-T) pamattīklā. Ko ar sauszemi vieno TEN-T pamattīkla dzelzceļš un pamattīkla autoceļš.

Ja ilgu laiku pilsētas ekonomikā bija izteikta ar ostu saistītās vienas nozares dominante (transports un uzglabāšana), šobrīd Ventspils pilsētas ekonomiku pamatoti var vērtēt kā daudznozaru ekonomiku, jo pēdējā desmitgadē ir vērojamas mērķtiecīgi virzītas izmaiņas arī citu nozaru straujākā attīstībā. Palielinājusies un turpinās palielināties rūpniecības loma – ražošanas uzņēmumu skaits, produkcijas apjoms un īpatsvars nodarbinātībā ir palielinājies. Pilsētā būtiski ir attīstījies arī pakalpojumu sektors, jo īpaši tūrisms. Pēdējos gados pilsētā ievērojami ir audzis informāciju un komunikācijas tehnoloģijas uzņēmumu, tai skaitā uzņēmumu ar ārvalstu kapitālu, skaits.

Svarīgi Ventspils uzņēmējdarbības vidi ietekmējoši faktori ir Ventspils brīvostas statusa priekšrocības, pilsētā izveidotā biznesa atbalsta infrastruktūra, kā arī pašvaldības un Ventspils Brīvostas pārvaldes atbalsta aktivitātes biznesa veicināšanai.

Ventspils pilsētas pārvaldi īsteno Ventspils pašvaldība kā lēmējvaras un izpildvaras institūciju kopums. Pilsētas lēmējvaru – domi – veido 13 iedzīvotāju ievēlēti deputāti. Esošais domes deputātu sasaukums ievēlēts 2013. gada jūnijā, un pārstāv četrus no sešiem sarakstiem, kas kandidēja vēlēšanās. 69% piedalījušos vēlētajū atbalstu saņēma „Latvijai un Ventspilij” saraksts, kas pilsētas vadībā ir kopš valsts neatkarības atgūšanas. Domes deputāti darbojas četrās komitejās – Finanšu komitejā, Pilsētas attīstības jautājumu komitejā, Izglītības, kultūras

¹¹ NVA dati. Līdzīgi kā ar CSP un PMLP datiem par iedzīvotāju skaitu, arī šeit vērojama problēma ar datiem, jo NVA un CSP dati par bezdarba līmeni valstī un pašvaldībās ir atšķirīgi. Saskaņā ar CSP datiem 2013. gada sākumā bezdarba līmenis Ventspilī bija 5,4%, Latvijā vidēji 7,3% un pilsētās vidēji bija 5,7%.

un sporta jautājumu komitejā un Sociālo jautājumu komitejā. Dažādu pilsētai svarīgu jautājumu risināšanai izveidotas un darbojas 24 komisijas un 2 padomes, kur iesaistīti ne tikai deputāti, bet arī speciālisti un sabiedrības pārstāvji. Domes darbu vada deputātu ievēlēts domes priekšsēdētājs un trīs domes priekšsēdētāja vietnieki, kuru pārziņā ir pašvaldības institūciju darbības uzraudzība. Domes lēmumu izpildi un tās darba organizāciju nodrošina Ventspils pilsētas domes administrācija, kuru vada izpilddirektors, pašvaldības funkciju īstenošanu veic domes administrācijas struktūrvienības, 10 pašvaldības iestādes un 13 pašvaldības kontrolētas kapitālsabiedrības.

Pēc teritorijas attīstības indeksa Ventspils pilsēta ierindojas otrajā vietā republikas pilsētu grupā¹². Ventspils pašvaldības budžeta rādītāju salīdzinājums ar citām pašvaldībām norāda uz pilsētas lielāku rocību kā vidēji Latvijā un republikas pilsētās un attīstības iespējām. Pašvaldības konsolidētā budžeta ieņēmumi 2012. gadā bija 32,88 miljoni latu (46,78 miljoni EUR), no kuriem lielāko daļu (16,37 miljoni latu jeb 23,29 miljoni EUR) veidoja iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi. Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumu apjoms bija 2,40 miljoni latu (3,39 miljoni EUR). Nodokļu ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju 2012.gadā Ventspilī bija 731 lats (1040 EUR), Latvijā 648 lati (922 EUR), republikas pilsētās 656 lati (933 EUR). Vairāk nekā 7 miljonus latu (10 miljonus EUR) veidoja no valsts budžeta un ārvalstu finansējums. Ieņēmumi pašvaldības budžetā no ostas maksas 2012. gadā bija 1,02 miljoni latu (1,45 miljoni EUR). Ventspils pilsētas pašvaldības izdevumi 2012. gadā bija 37,30 miljoni latu (53,69 miljoni EUR). 1,80 miljonus latu (2,56 miljonus EUR), tas ir 43 latus (61 EUR) uz 1 iedzīvotāju, Ventspils pilsētas pašvaldība iemaksāja pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā. 2013. gada sākumā pašvaldības saistību apjoms veidoja 28,23 miljonus latu (40,17 miljoni EUR). 2012. gadā vairāk nekā 13 miljoni latu (18,5 miljoni EUR) no pilsētas pamatbudžeta un speciālā budžeta bija izdevumi attīstībai - infrastruktūras attīstībai, kapitālajiem remontiem un iegādēm, pilsētai nozīmīgu pasākumu un projektu finansēšanai. Tomēr kopējais publisko investīciju apjoms pilsētā ir ievērojami lielāks, jo projektus īsteno ne tikai pašvaldības iestādes (kas atspoguļojas budžetā), bet arī pašvaldības kapitālsabiedrības un Ventspils Brīvostas pārvalde, un tādas pilsētai nozīmīgas valsts iestādes, kā Ventspils Augstskola un Ventspils Tehnikums. Minētās struktūrvienības 2011., 2012. un 2013. gadā īstenojušas attīstības projektus par kopumā vairāk nekā 113 miljoniem latu (160 miljoniem EUR).

Ventspils pilsētas domei ir svarīgi, lai ventspilnieki saņemtu plašu, skaidru un saprotamu informāciju par pilsētā notiekošo un pašvaldības darbu, kā arī lai ventspilniekiem būtu iespēja un vēlme piedalīties savas pilsētas veidošanā un lēmumu pieņemšanā. Iedzīvotāju informēšanā, iesaistīšanā un iedzīvotāju viedokļa izziņāšanā izmanto daudzveidīgus kanālus un uztur pastāvīgu dialogu ar sabiedrību. Te var minēt šādas aktivitātes: pašvaldības portāls www.ventspils.lv, karstais telefons, pastkastes ierosinājumiem un sūdzībām (izvietotas 40 dažādās vietās pilsētā), sadaļas laikrakstā Ventas balss, informācija sociālajos tīklos, informācijas un atvērto durvju dienas pašvaldībā, tikšanās ar amatpersonām, sabiedriskās apspriešanas, iedzīvotāju telefonaptaujas, regulārās lielās iedzīvotāju aptaujas, ikgada atskaites iedzīvotājiem, pārskatāms gada publiskais pārskats u.c.

2013. gadā veiktajā pilsētas iedzīvotāju aptaujā absolūtais vairākums (87%) respondentu devuši pozitīvu vērtējumu Ventspils domes darbam¹³.

¹² Saskaņā ar MK 29.05.2012. noteikumiem Nr. 371 Ventspils pilsētas teritorijas attīstības indekss republikas pilsētu grupā 2012. gadā bija 0,359 un pēc tā vērtības Ventspils ierindojusies otrajā vietā grupā aiz Jūrmalas.

¹³ Ventspils iedzīvotāju telefonaptauja „Attieksme pret Ventspils domes darbību”. SKDS, 2013. gada februāris.

Ventspils pilsētas pašvaldība īsteno plašu un daudzveidīgu sadarbību ar citām Latvijas pašvaldībām, kā arī pašvaldībai ir vairākas sadraudzības pilsētas ārvalstīs – Štrālzunde (Vācijā), Vestervika (Zviedrijā), Lorient (Francijā), Polocka un Novopolocka (Baltkrievijā). Ventspils pilsētas pašvaldības sadarbība ar kaimiņu pašvaldību – Ventspils novadu - veidojas dabiski, pašvaldību izvietojuma un resursu dēļ. Galvenās pašvaldību sadarbības jomas ir izglītība, atkritumu apsaimniekošana, tūrisms, lidostas attīstība, uzņēmējdarbības sekmēšana u.c. Ventspils pašvaldība sadarbojas arī ar citām pašvaldībām konkrētu funkciju veikšanā un dažādu jomu attīstības sekmēšanā. Piemēram, pašvaldība sadarbojas ar Talsu pašvaldību - slimnīcu darbībā, kā arī biznesa inkubatoru darbībā.

Valsts galvenajā attīstības plānošanas dokumentā Latvija 2030 Latvijas nākotnes telpiskajā struktūrā Ventspils atzīmēta kā Baltijas jūras reģiona attīstības centrs¹⁴ un tai noteikts nacionālas nozīmes attīstības centra statuss¹⁵. Šāds statuss gan paplašina iespējas, gan noteic pienākumus un atbildību arī par apkārtējām teritorijām.

¹⁴ Latvija 2030, 57. lpp.

¹⁵ Latvija 2030, 68. lpp. Attīstības centrs ir teritorija, kur ir resursu (t.sk. cilvēkresursu), sociālo un ekonomisko aktivitāšu koncentrācija un kas veicina apkārtējās teritorijas attīstību.

II.	Stratēģiskā daļa
2.1.	Pašvaldības misija

Kas ir pašvaldība? Likumā „Par pašvaldībām” skaidrots, ka „vietējā pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas ar pilsoņu vēlētās pārstāvniecības — domes — un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī šajā likumā paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses”.

Likumdošanā pašvaldībai uzticētas tādas funkcijas kā, gādāt par iedzīvotāju izglītību, rūpēties par kultūru, kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību, nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu, nodrošināt iedzīvotājiem sociālo palīdzību un sociālo aprūpi, sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā, organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus, gādāt par teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus, piedalīties sabiedriskās kārtības nodrošināšanā, sekmēt saimniecisko darbību un rūpēties par bezdarba samazināšanu, kā arī risināt citus savas teritorijas iedzīvotājiem svarīgus jautājumus, tai skaitā administratīva rakstura lietas.

Ņemot vērā pašvaldības būtību un uzticēto atbildību, Ventspils pilsētas pašvaldība savu misiju skaidro šādi:

Nepārtrauktā dialogā ar pilsētas sabiedrību darboties tā, lai ventspilnieks ir gandarīts un lepns par savu pilsētu.

Ventspils pilsētas pašvaldības prioritārās vērtības ir tās, kas svarīgas tās iedzīvotājiem. Ventspils pilsētas iedzīvotāji kā galvenās uzskata šādas vērtības:

- stipra ģimene;
- personas brīvība;
- cilvēktiesības¹⁶.

¹⁶ Ventspils iedzīvotāju aptauja „Attieksme pret pašvaldības darbu un iespējām līdzdarboties lēmumu pieņemšanas procesā”. SKDS, 2012. gada decembris – 2013. gada janvāris.

2.2.

Ventspils pilsētas nākotnes vīzija

Jau 2011. gadā, aktualizējot Ventspils pilsētas attīstības programmu 2007.-2013. gadam un plānojot pilsētas attīstības virzienus līdz 2020. gadam, tika formulēta pilsētas attīstības vīzija – nākotnes skatījums 2020. gadā.

Ventspils 2020.....

Ventspils ir Baltijas reģionā un Latvijā nozīmīga ostas pilsēta ar modernu infrastruktūru un attīstītu ražošanu. Ventspils, kā transporta un rūpniecības mezgls, attīstās integrējusies Eiropas multimodālajā transporta sistēmā, kas ir globālā transporta un biznesa tīklu daļa.

Pilsētas un tās apkārtnē novada iedzīvotāju skaits nav samazinājies, pat nedaudz palielinājies, pamatā labvēlīgas migrācijas rezultātā. Ventspils kā nozīmīgs ekonomikas attīstības centrs piesaista iedzīvotājus gan no Kurzemes reģiona, gan no visas Latvijas un arī iepriekšējos gados no valsts izbraukušos iedzīvotājus. Ventspilnieki, gan tie, kas te dzimuši, gan tie, kas atbraukuši uz dzīvi, mīl savu pilsētu un ciena Latviju. Viņi ir lepni par sevi un pilsētu, jo Ventspils vārds asociējas ar izcilību un jaunievedumiem visdažādākajās jomās sabiedrības dzīvē, pilsētvidē un ekonomikā.

Darbs ostā, modernos ražošanas uzņēmumos, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju nozarē un pakalpojumu sektorā, publiskajā pārvaldē, kā arī pašu veidotos mazos un mikro uzņēmumos ir ventspilnieku labklājības pamats.

Ostas un ražošanas jeb industrijas pamatu papildina tūrisms. Ventspils viesus piesaista daudzveidīgs un plašs atpūtas, sporta, kultūras, izglītības un veselības pakalpojumu un dažādu pilsētas pasākumu piedāvājums. Pilsēta rūpējas par augsta līmeņa sporta, kultūras, mākslas un mūzikas dzīvi. Šeit ir virkne unikālu objektu, kas piesaista gan ar modernu infrastruktūru, gan saturisko sniegumu – olimpiskais centrs un citas sporta būves, koncertzāle, teātris, bibliotēkas, muzeji, observatorija, planetārijs, radioastronomijas centrs, democentrs u.c.

Pilsētas un tās apkaimes ekonomisko izaugsmi ir veicinājuši ātri un ērti transporta un sakaru savienojumi. Pilsētas savienojumu ar multimodālo transporta sistēmu nodrošina kvalitatīvs Eiropas nozīmes autoceļš Rīga-Ventspils, modernizēts dzelzceļš Rīga-Ventspils ar tālākiem savienojumiem uz Rēzekni (Maskavu, Pēterburgu) un Daugavpili (Minsku), nozīmīgu starptautiska savienojuma funkciju veic prāmju satiksme. Ventspils lidosta papildina transporta daudzveidību. Ātrus sakarus nodrošina moderna infrastruktūra, kas arī sekmējusi IKT nozares attīstību un aktīvu jaunāko tehnoloģiju plašu lietošanu.

Pilsētā ir droša un jaudīga elektroapgāde, sakārtota ūdenssaimniecības infrastruktūra un daudzveidīga energoresursu pieejamība. Ekonomiski efektīva energoefektivitāte ir viena no prioritātēm gan publiskajā, gan privātajā sektorā.

Pilsēta atbalsta jaunus komersantus, piedāvā dažādus uzņēmējdarbības atbalsta pasākumus (t.sk. ražošanas uzsākšanai sagatavotus objektus), iegulda pilsētvidē, izglītībā un arī zinātnē, kas sagatavo speciālistus vietējiem uzņēmumiem zinātņu ietilpīgās nozarēs. Pilsētas ekonomikas izaugsmi vairo kompleksa un cieša ražošanas, zinātnes un izglītības sadarbība.

Ventspils konkurētspēja balstās uz šodienas jauniešiem un bērniem, kas apmeklē pilsētas bērnudārzus, mācās pilsētas skolās, mākslas un mūzikas vidusskolās, Ventspils Tehnikumā un Ventspils Augstskolā. Viņi 2020. gadā veido pilsētas kodolu – ģimenes, uzņēmumus un pilsētas

tēlu. Apzinoties šo potenciālu, ir izveidota cieša sadarbība starp izglītības iestādēm un uzņēmumiem. Karjeras attīstības plānošana tiek uzsākta agri jau skolā un pat bērnudārzā.

Ventspils ir sakopta pilsēta. Tās savdabīgo raksturu veido parki, meži un pludmales, zema blīvuma apbūve un modernā, tostarp industriālā, arhitektūra savienojumā ar kultūras mantojumu un vēsturisko apbūvi. Pilsētas apbūves politikas rezultātā paplašinājušies privātmāju rajoni un dzīvojamā apbūve Vecpilsētas daļā un centrā, pilsētā nav degradētu teritoriju. Dzīvojamo fondu pamazām nomaina mājokļi ar augstu energoefektivitāti, kvalitatīviem komunālajiem pakalpojumiem par samērīgām izmaksām un ģimenei piemērotu labiekārtotu apkārtējo vidi.

Pilsēta ir pakārtota ģimenei. Šeit pilsētas un apkārtējā novada iedzīvotājiem ir pieejams plašs pakalpojumu klāsts - augsta līmeņa veselības aprūpes, izglītības, profesionālās ievirzes, sociālās aprūpes, brīvā laika un atpūtas pakalpojumi. Iedzīvotāji aktīvi iesaistās pašvaldības darbībā - interesējas par notiekošo, izsaka viedokli, sniedz priekšlikumus un ir sadzirdēti.

Ventspils 2030.....

Šodien, kad strauji attīstās tehnoloģijas, kad pieaug mobilitāte, sarūk attālumi, kad mainās cilvēku vērtības, grūti ir iejusties laikā pat pēc pieciem - desmit gadiem, un vēl grūtāk tālākā periodā. Tāpēc uz nākotni sanāk raudzīties šodienas acīm.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija paredz, ka 2030. gadā ...

Latvija būs plaukstoša aktīvu un atbildīgu pilsoņu valsts. Ikviens varēs justies drošs un piederīgs Latvijai, šeit katrs varēs īstenot savus mērķus¹⁷.

Ticot valsts mērķtiecīgai virzībai uz tās nospraustajiem mērķiem un, sekmējot to, ka solītais tiks sasniegts, Ventspils pilsētas pašvaldība, domājot par pilsētas tālāku nākotni desmitgadē pēc 2020. gada, tas ir 2030. gadā, pilsētas vīziju redz šādi:

Ventspils ir ziedoša eiropiska piejūras pilsēta ar augstu dzīves kvalitāti.

Drošā, pievilcīgā, inovatīvā un cilvēcīgā pilsētvidē, ērtie pakalpojumi un uz izmaiņām reaģējoša, rosīga ekonomiskā vide, kas labvēlīga gan organizācijām, gan arī mājās jeb attālinātajās darba vietās strādājošiem indivīdiem, nodrošina Ventspils iedzīvotāju skaita pieaugumu. Pilsētas sabiedrību veido gan latvieši, gan arī citas Eiropas nācijas.

Ventspils ir svarīgs globālā transporta tīkla mezgls Eiropā ar modernu industriju.

Ventspils ir būtisks elements starptautiskajā izglītības un zinātnes institūciju tīklā, Eiropas līmeņa viedo tehnoloģiju centrs.

¹⁷ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam. 10. lpp.

2.3.

Ilgtermiņa attīstības mērķi

Ventspils pilsētas pašvaldības virsmērķis ir:

IEDZĪVOTĀJU SKAITA SAGLABĀŠANA PILSĒTĀ

Ventspilī dzīvo nepilni 42 tūkstoši iedzīvotāju. Periodā no 2001. gada līdz 2005. gadam statistikas dati liecināja par pilsētas iedzīvotāju skaita pieauguma tendenci, bet pēdējo gadu laikā iedzīvotāju skaits Ventspilī sarūk. Pēdējo piecu gadu laikā (2013. gada sākumā salīdzinot ar 2008. gada sākumu) Ventspilī deklarēto iedzīvotāju skaits samazinājies par 4,6%. Tas ir nedaudz lēnāk nekā Kurzemes reģionā kopā (-4,7%), bet straujāk nekā šajā periodā vidēji Latvijā (-3,3%).

Galvenais iedzīvotāju skaita samazināšanās iemesls Ventspilī ir negatīvais dabiskā pieauguma rādītājs – mirstība pārsniedz dzimstību. Kopš 2000. gada dzimušo skaits pa gadiem ir svārstīgs, sasniedzot lielāko dzimušo skaitu 2008. gadā (458) un zemāko kritumu 2011. gadā (310). Pozitīvi, ka 2012. gadā dzimušo skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir palielinājies (326).

Ilgākā laika posmā līdz 2004. gadam mehāniskā kustība jeb migrācijas saldo (iebraukušo un izbraukušo starpība) pilsētā bija pozitīvs, bet kopš 2005. gada migrācijas saldo ir negatīvs, līdz ar to kopš 2004. gada arī mehāniskā kustība ir iedzīvotāju skaita samazinājuma iemesls. Negatīvais migrācijas saldo savu lielāko vērtību sasniedza 2010. gadā (-896), bet pozitīvi, ka pēc tam ar katru gadu tā samazinās (-625 2011. gadā, -443 2012. gadā).

Pilsētas iedzīvotāju vecumstruktūras dinamika liecina par pilsētas iedzīvotāju novecošanās tendencēm. Kopš 2012. gada līdz darbaspējas un darbaspējas vecuma iedzīvotāju īpatsvars pilsētā ir mazāks nekā vidēji valstī, bet virs darbaspēka īpatsvars lielāks nekā vidēji Latvijā.

Pilsētas nākotnes attīstībai svarīga ir gan esošo iedzīvotāju noturēšana un jaunu iedzīvotāju piesaistīšana, gan dzimstības palielināšanās. Iedzīvotāju skaita saglabāšanu un noturēšanu pilsētā nodrošina pieejamās darba vietas un apmierinoša darba samaksa, kā arī droša un ērta dzīves vide. Šo aspektu pilnveidošana ir pamats pilsētas mērķtiecīgai iedzīvotāju piesaistīšanas jeb imigrācijas politikai un dzimstības sekmēšanai.

Virsmērķa rezultatīvie rādītāji

Rādītājs	2013. gadā	2020.	2030.	Datu avoti
Iedzīvotāju skaits	2013. g. beigās. 40 679	> 40 000	> 40 000	PMLP
Dzimstības līmenis (uz 1000 iedz.)	2012. g. 8,6	Pieaudzis salīdzinājumā ar 2013. g.	Nesamazinās salīdzinājumā ar 2020. g.	CSP
Migrācijas saldo	2012. g. -443	Pozitīvs	Pozitīvs	CSP
Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbību kopumā	87% pozitīvs vērtējums (2013. g.)	Augstais pozitīvais vērtējums nepazeminās	Augsts pozitīvais vērtējums	Pilsētas iedzīvotāju aptauja

Ilgspējīgas un integrētas pilsētas attīstības pamatā ir līdzsvarota ekonomisko, sociālo un pilsētvides aspektu mijiedarbība. Šie aspekti – sabiedrība, ekonomika un pilsētvide – un to savstarpēja mijiedarbība ir arī pilsētas attīstības dzinējspēki.

Ventspils pilsētas pašvaldība katra aspekta ietvaros ir izvirzījusi ilgtermiņa attīstības mērķi – nākotnē vēlamu situāciju, uz kuru ar mērķtiecīgu darbību virzīties:

Sabiedrība (S) Izglītota, radoša, aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība
Ekonomika (E) Augoša daudznozaru sabalansēta ekonomika ar attīstītu globālā transporta sistēmā integrētu brīvostu
Pilsētvide (P) Ērta, droša, pievilcīga un vidi saudzējoša dzīves un darba telpa

Mērķis – Ekonomika (E)

Augoša daudznozaru sabalansēta pilsētas ekonomika ar attīstītu globālā transporta sistēmā integrētu brīvostu

Pilsētas ekonomiskā attīstība ir pamats iedzīvotāju labklājībai, iedzīvotāju skaita saglabāšanai un palielināšanai. Darba vietas ir viens no galvenajiem faktoriem, kas nosaka cilvēka dzīves vietas izvēli. Tāpēc pašvaldība rūpēsies par darba vietām un labvēlīgas uzņēmējdarbības vides uzturēšanu pilsētā.

Pilsētas sasniedzamība un infrastruktūras kvalitāte ir viens no galvenajiem uzņēmējdarbības attīstības faktoriem. Svarīgi Ventspils uzņēmējdarbības vidi ietekmējoši faktori ir Ventspils brīvostas statusa priekšrocības, pilsētā izveidotā biznesa atbalsta infrastruktūra, kā arī pašvaldības un Ventspils Brīvostas pārvaldes atbalsta aktivitātes biznesa veicināšanai.

Galvenās pašvaldības veiktās atbalsta aktivitātes uzņēmējdarbības veicināšanai ir:

- Pamatinfrastruktūras nodrošināšana;
- Nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi ražošanas uzņēmumiem, kuros ir ne mazāk kā noteikts skaits darba vietas, zemju īpašumiem, ko plānots izmantot ražotņu un / vai rūpniecības vai zinātnes parku izveidošanai un to attīstībai, kā arī īpašumiem, kur tiek sniegti viesu izmitināšanas pakalpojumi;
- Pašvaldības pasūtījumi (sevišķi nozīmīgi būvniecības nozarei);
- Apmācību organizēšana un pilnīga vai daļēja finansēšana (sevišķi nozīmīgi pakalpojumu sektoram);
- Konkursu rīkošana (ēdināšanas uzņēmumiem un naktsmītnēm);
- Informācijas sniegšana par pieejamo dažāda veida atbalstu uzņēmumiem, tai skaitā par ES fondu un citu finanšu instrumentu atbalsta iespējām;
- Pilsētas uzņēmumu popularizēšana, informācijas par uzņēmumiem pašvaldības informatīvos materiālos, tai skaitā portālā, izvietošana;
- Pilsētas uzņēmēju interešu aizstāvēšana valsts un Eiropas likumdošanas, kā arī plānošanas un politikas dokumentu sagatavošanā;
- **Atbalsta sniegšana Ventspils pilsētā strādājošiem uzņēmumiem darbinieku piesaistē un to ģimeņu nodrošināšanā ar kvalitatīvu dzīvesvietu.**

Ventspilī darbojas „Ventspils Augsto tehnoloģiju parks” (VATP), starp kura uzdevumiem ir organizēt pasākumus, lai veicinātu augsto tehnoloģiju nozaru – informāciju un komunikāciju tehnoloģiju, tai skaitā telekomunikāciju, elektronikas, mašīnbūves, rūpnieciskās automatizācijas, datordizaina un kosmosa tehnoloģiju - attīstību Ventspils pilsētā. VATP paspārnē darbojas Tehnoloģiju parks. Līdz 2015. gadam Biznesa inkubators un Ideju studija.

Pašvaldības sūtība ekonomikas jomā ir uzņēmējdarbības veikšanas un attīstības iespēju nodrošināšana, izmantojot gan pašvaldības rīcībā esošus instrumentus, gan rosinot sadarbību starp uzņēmējiem un izglītības un pētniecības iestādēm, starp uzņēmējiem un valsts pārvaldes institūcijām, kā arī rosinot sadarbību uzņēmēju starpā.

Tā kā pilsētā darbojošies uzņēmumi un citas organizācijas ir daļas Ventspils novada un citu apkārtnējo teritoriju iedzīvotāju darba vieta, tad Ventspils pilsētas ekonomikas attīstība sekmēs viss apkārtnējo teritorijas attīstību. Savukārt tas, ka Ventspils ekonomikas galvenās nozares ir saistītas ar eksportu, norāda, ka pilsētas ekonomikas attīstība sekmēs visas valsts attīstību.

Mērķa rezultatīvie rādītāji

<i>Rādītājs</i>	<i>2013. gadā</i>	<i>2020. gadā sasniedzamais rezultāts</i>	<i>2030. gadā sasniedzamais rezultāts</i>	<i>Datu avoti</i>
Nodarbināto skaits pilsētā (pamatdarbā)	2012. g. 14,33 tūkst.	> 14 tūkst.	> 14 tūkst.	CSP
Strādājošo skaita sadalījums pa nozarēm	Transports – 23,3% Rūpniecība – 15,4%	Transports – > 20%; rūpniecība – > 15%	Transports – > 20%; rūpniecība – > 15%	CSP
Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības	2012. g. 1998	> 1,8 tūkst.	> 1,6 tūkst.	CSP
Komersantu skats uz 1000 iedzīvotājiem	2012. g. 30,7	> 30	> 30	CSP
Uzņēmumu skaits brīvostā	32	> 32	> 32	VBP
Kravu apgrozījums Ventspils brīvostā	28,8 milj. t	> 22 milj. t	> 22 milj. t	VBP
Uzņēmumu skaits IKT nozarē	67	150	> 150	Lursoft, CSP

Mērķa prioritātes:

- Izglītības, zinātnes un biznesa kompleksa sadarbība;
- Energoefektivitāte;
- Inovāciju radīšana un inovāciju pārnese, viedo tehnoloģiju plaša izmantošana.

Mērķis – Sabiedrība (S) **Izglītota, radoša, aktīva, veselīga, ģimeniska un pārtikusi sabiedrība**

Pilsētas iedzīvotāji, uzņēmēji, kā arī šeit strādājošie veido pilsētas sabiedrību, kā dēļ pašvaldība pastāv un kā uzdevumā pašvaldība darbojas. Ventspils pašvaldībai rūp pilsētnieku veselība, zināšanas un prasmes, labklājība un dzīves kvalitāte, un tā turpinās attīstīt izglītības, veselības aprūpes, sociālo pakalpojumu, kultūras un sporta nozares, meklēs un būs atvērta jaunievedumiem tajās. Ventspils pilsētas veselības aprūpes, izglītības, sporta, kultūras, atpūtas un brīvā laika pavadīšanas iespēju tīkls nodrošina pakalpojumus ne tikai pilsētas, bet arī Ventspils novada un citu Ziemeļkurzemes pašvaldību iedzīvotājiem.

Sabiedrības prasmes, zināšanas, spējas un vērtības ir viens no pilsētas ekonomikas pamata elementiem, kā nozīme arvien palielinās, tāpēc sevišķi liela vērība tiks pievērsta izglītības kvalitātei, profesionālajai izglītībai, savlaicīgai karjeras attīstībai un mūžizglītībai. Sabiedrības veselības uzlabošanai līdzās modernai veselības aprūpei lielāks uzsvars tiks likts uz profilakses pasākumiem un veselīga dzīvesveida, tai skaitā sportošanas, sekmēšanu. Sociālo pakalpojumu un palīdzības sistēmas pilnveidošana tiks virzīta uz ilgtspējīgas sistēmas veidošanu, sekmējot dažādu grupu iekļaušanos aktīvā sabiedrības dzīvē. Pilsētas kultūrvides attīstība būs pamats pilsētas un reģiona cilvēkresursu kvalitātes izaugsmei un apmeklētāju piesaistei.

Lai spētu izprast un reaģēt uz pilsētnieku vajadzībām, pašvaldība turpinās nepārtraukto dialogu ar sabiedrību.

Mērķa rezultatīvie rādītāji

Rādītājs	2013. gadā	2020. gadā sasniedzamais rezultāts	2030. gadā sasniedzamais rezultāts	Datu avoti
Iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars	18,5%	> 20%	> 25%	CSP
Iedzīvotāju ar profesionālo vidējo izglītību īpatsvars vecumā virs 15 gadiem	29,7%	> 30%	> 40%	CSP Tautas skait.
Vidējā apdrošināšanas iemaksu alga	717 EUR +14,5% pret vidējo valstī	> 780 EUR +10% pret vidējo valstī	> 800 EUR +10% pret vidējo valstī	VSAA
Vidējā vecuma pensija (ar piemaksām)	Uz 01. 01. 2014. 328 EUR	> 385 EUR	> 500 EUR	VSAA

Mērķa prioritātes:

- Ģimene ar bērniem;
- Sabiedrības grupu pašiniciatīva;
- Sadarbība;
- Viedo tehnoloģiju ieviešana.

Mērķis – Pilsētvide (P) Ērta, droša, pievilcīga un vidi saudzējoša dzīves un darba telpa

Ērta, droša, pievilcīga dzīves un darba telpa - mājokļi, pilsētas transports, inženiertehniskā infrastruktūra, sociālā infrastruktūra, tīra vide un pieejamas zaļās teritorijas un ūdens malas – ir būtisks esošo iedzīvotāju noturēšanas un jaunu iedzīvotāju piesaistes faktors. Sakopta un saistoša Ventspils pilsētvide veicinās arī tūrisma attīstību. Pilsētas sasniedzamība un infrastruktūras kvalitāte ir viens no galvenajiem uzņēmējdarbības attīstības faktoriem. Pašvaldības uzdevums pilsētvides attīstībā ir ar prasmīgu un sabiedrību iesaistošu teritorijas plānošanu sabalansēt iedzīvotāju, apmeklētāju, biznesa, kā arī kaimiņu pašvaldību intereses.

Ventspils pilsētas pašvaldība turpinās pilsētvides uzturēšanu un radošu attīstību saskaņā ar pašas uzstādītiem augstiem standartiem, lai saglabātu dzīvošanai labvēlīgākās Latvijas lielās pilsētas statusu un uzņēmējdarbībai labvēlīgākās pilsētas ārpus galvaspilsētas statusu. Tā kā vietām pilsētā vēl ir saglabājušās degradētas teritorijas, pašvaldība mērķtiecīgi virzīsies uz to revitalizāciju. Atsevišķos gadījumos šo darbību var sarežģīt tas, ka šīs teritorijas nav pašvaldības īpašums.

Jāņem vērā, ka tādu būtisku pilsētvides jautājumu risināšanā, kā elektroapgādes, energoapgādes, sakaru attīstība un padomju gados būvētā dzīvojamā fonda nākotne, lielā mērā atkarīga ir atkarīga no valsts politikas un darbības. Tāpēc pašvaldība turpinās aktīvi iesaistīties plānošanā un jautājumu risināšanā nacionālā un arī ES mērogā.

Mērķa rezultatīvie rādītāji

Rādītājs	2013. gadā	2020. gadā sasniegzamais rezultāts	2030. gadā sasniegzamais rezultāts	Datu avoti
Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības darbību pilsētas labiekārtošanā	Novembrī - 98% pozitīvs vērtējums	> 90% pozitīvs vērtējums	> 90% pozitīvs vērtējums	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
Iedzīvotāju vērtējums par ielu, ceļu stāvokli	Novembrī - 93% pozitīvs vērtējums	> 90% pozitīvs vērtējums	> 90% pozitīvs vērtējums	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
Gaisa, dzeramā ūdens un peldūdeņu kvalitāte	Nav konstatēti robežlielumu pārsniegumi	Netiek pārsniegti gaisa, dzeramā ūdens un peldūdeņu kvalitātes robežlielumi	Netiek pārsniegti gaisa, dzeramā ūdens un peldūdeņu, kvalitātes robežlielumi	SIA „LVĢMC”; Veselības inspekcija
Dzīvojamais fonds (m ² uz 1 iedz.)	28,0	> 28	> 30	CSP
Latvijas iedzīvotāju vērtējums par pilsētas labiekārtojumu	Sakoptākā pilsēta	Inovativākā Latvijas pilsēta	Pievilcīgākā Latvijas pilsēta	Apsekojums / aptauja

Mērķa prioritātes:

- Ģimene ar bērniem;
- Tīra vide;
- Energoefektivitāte;
- Viedo tehnoloģiju izmantošana.

2.4.	Rīcības virzieni mērķu sasniegšanai
--------------------	---

Ventspils izvirzīto mērķu sasniegšanai ir noteikti rīcības virzieni, kas ir konkrētu pasākumu kopums, ko pašvaldība nākotnē paredzēts īstenot. Ņemot vērā plašo pašvaldību kompetenci un aktuālos jautājumus, Ventspils pilsēta noteikusi 27 rīcības virzienus. Ie arī rīcības virzieni sagrupēti pēc izvirzītajiem mērķiem, jāņem vērā, ka konkrētie rīcības virzieni ietekmē arī citu mērķu sasniegšanu.

Rīcības virzieni Mērķa – **Ekonomika (E)** sasniegšanai:

- E-1 Pilsētas sasniedzamības uzlabošana un integrācija TEN-T transporta pamattīklā
- E-2 Ventspils brīvostas stiprināšana un ar ostas darbību saistītu uzņēmumu attīstība
- E-3 Ražošanas attīstība pilsētā
- E-4 Mazā un mikro biznesa attīstība
- E-5 Izglītības, zinātnes, pētniecības un biznesa sadarbība, zinātņu ietilpīgu uzņēmumu attīstība
- E-6 IKT nozares attīstība
- E-7 Tūrisma attīstība

Rīcības virzieni Mērķa – **Sabiedrība (S)** sasniegšanai:

- S-1 Mūsdienīga pirmsskolas, vispārējā izglītība un interešu izglītība
- S-2 Tirgus pieprasījumam atbilstošs profesionālās, augstākās un mūžizglītības piedāvājums, zinātnes un pētniecības attīstība
- S-3 Daudzveidīga, intensīva iedzīvotājus un apmeklētājus saistoša kultūras dzīve
- S-4 Daudzveidīgas sportošanas, aktīvās atpūtas un augstas klases sporta iespējas
- S-5 Kvalitatīva veselības aprūpe
- S-6 Progresīvi sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība
- S-7 Iedzīvotāju grupu, īpaši jaunatnes pašiniciatīvas atbalsts
- S-8 Sabiedrībai tuva un moderna pilsētas pārvalde
- S-9 Valsts un pašvaldības sadarbība drošības un kārtības nodrošināšanā

Rīcības virzieni Mērķa – **Pilsētvide (P)** sasniegšanai:

- P-1 Augstas kvalitātes pilsētas transporta infrastruktūra un sabiedriskais transports
- P-2 Centralizētas siltumapgādes sistēma
- P-3 Visā pilsētā pieejama kvalitatīva ūdenssaimniecība
- P-4 Atkritumu saimniecība ar augstu pārstrādes īpatsvaru
- P-5 Ērts, pievilcīgs, inovatīvs pilsētas labiekārtojums
- P-6 Kvalitatīvu un komfortablu mājokļu attīstība
- P-7 Augsta vides kvalitāte
- P-8 Droša elektroapgāde
- P-9 Visaptveroša energoefektivitāte
- P-10 Ātri moderni sakari

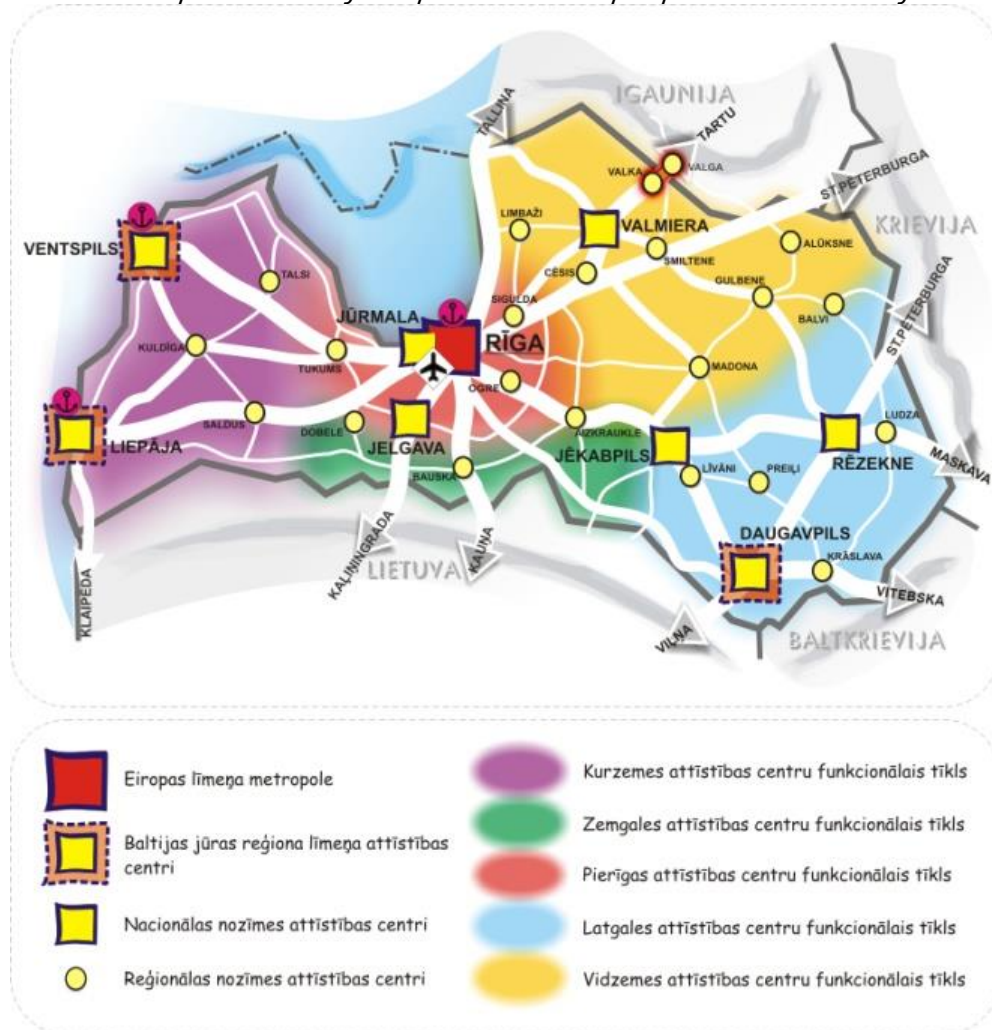
2.5.

Ventspils pilsētas specializācija

Ventspils pilsētas specializāciju un lomu dažādos teritoriālos mērogos – reģionālā, nacionālā un starptautiskā mērogā – nosaka tās atrašanās vieta un pieejamība, tehniskā un sociālā infrastruktūra un pilsētas ekonomika jeb galvenās nozares.

Ventspils pilsētai saskaņā ar Latvija 2030 ir nacionālas nozīmes attīstības centra¹⁸ un Baltijas jūras reģiona attīstības centra¹⁹ statuss.

3.attēls. Ventspils loma Latvijas telpiskās attīstības perspektīvā. Avots: Latvija 2030

¹⁸ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam. 68. lpp.

¹⁹ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam. 72. lpp.

Attiecībā uz pilsētas statusu un Ventspils lomu valsts attīstībā **Latvija 2030** paredz:

Pilsētām (nacionālas nozīmes attīstības centriem²⁰) ir jāpārprofilējas par ekonomiskās izaugsmes un zināšanu radīšanas centriem, ekonomiskās attīstības dzinējspēkiem. Tām sadarbojoties un mijiedarbojoties ar tuvākajām pilsētām un lauku teritorijām, tiks veidota izaugsmei nepieciešamā kritiskā masa, kā arī mazināts atsevišķu teritoriju nomales efekts.

Ventspils²¹ potenciāls ir pietiekams, lai tā nostiprinātos kā konkurētspējīgs partneris Baltijas jūras reģiona valstu pilsētu tīklā pildot starptautiskas nozīmes attīstības centra lomu transnacionālajā un pārrobežu sadarbībā.

Ventspilij, balstoties uz pilsētas loģistikas un multimodālo transporta pakalpojumu nodrošinājumu, izglītības iespējām, zinātnes un pētniecības potenciālu, ir iespēja kļūt par inovāciju, augstas pievienotās vērtības rūpniecības un inženierzinātņu (īpaši elektronikas, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomā), kā arī loģistikas un tranzīta attīstības centru Baltijas jūras reģionā²².

²⁰ Nacionālas nozīmes attīstības centri – 8 republikas pilsētas bez Rīgas.

²¹ Arī Liepājas un Daugavpils.

²² Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam. 68., 69. lpp.

Ventspils reģionā

Ventspils pilsētas apkārtējai teritorijai Ziemeļkurzemes mērogā Ventspils ir:

- izglītības;
- kultūras;
- sporta;
- brīvā laika pavadīšanas;
- veselības aprūpes;
- darījumu;
- ekonomisko aktivitāšu centrs.

Līdz ar to ieguldījumi šajās jomās pilsētā nav saistīti tikai ar Ventspils pilsētas attīstību, bet gan ar plašākas teritorijas attīstību.

Lai nodrošinātu Ventspils areāla efektīvu attīstību, nākotnē paredzēts stiprināt sadarbību ar pilsētas tuvākajām pašvaldībām.

Ventspils, kā zināšanu radišanas centra reģions ir plašāks nekā ikdienas un iknedēļas dzīves gaitu areāls. Tas pamatā saistīts ar Ventspils Tehnikuma un Ventspils Augstskolas darbību.

Ventspils pilsēta ietilpst Kurzemes plānošanas reģionā, kur pavisam ietilpst 20 pašvaldības – divas republikas pilsētas - Ventspils un Liepāja – un 18 novadi. 2013. gada decembrī uzsākta *Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijas* izstrāde.

Latvija 2030 Ventspilij un Liepājai ir noteikta Kurzemes plānošanas reģiona attīstības vadošā virzītājspēka loma:

Ventspils, kā loģistikas, izglītības, zinātnes un inovāciju centrs, un Liepāja, kā industriāla pilsēta ar pieredzi un tradīcijām ražošanā un loģistikā, būs reģiona attīstības vadošais virzītājspēks ar pieaugošu starptautisko potenciālu. Vienlaikus šīs pilsētas sadarbībā ar Kuldīgu, Talsiem un Saldu nodrošinās reģiona specializēšanos konkurētspējīga tranzīta un loģistikas biznesa jomā, kā arī tehnoloģiski modernā pārtikas produkcijas ražošanā, zvejniecībā un tūrismā²³.

²³ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam. 71. lpp.

Ventspils Latvijā

Nacionālā mērogā Ventspils specializācija ir:

- osta un ar to saistītā tranzīta un loģistikas nozare;
- modernās industrijas, tai skaitā ražošana un IKT industrija;
- kompleksas izglītības – zinātnes – biznesa sadarbības centrs;
- aizraujoša un patīkama apmeklējuma vieta, sevišķi ģimenēm ar bērniem

Ventspils starptautiskā mērogā

Starptautiskā mērogā Ventspils specializācija ir:

- multimodālais transporta mezgls ar TEN-T ostu, attīstītu tranzīta un loģistikas, un ražošanas nozari;
- viedo tehnoloģiju centrs, tai skaitā Kosmosa izpētes tīkla elements;
- iecienīta atpūtas vieta ģimenēm ar bērniem.

III.	Pilsētas telpiskās attīstības perspektīva
	3.1. Galvenās grupas

Telpiskās attīstības perspektīva ir Ventspils Stratēģijas daļa, kurā grafiski un rakstveidā ir noteiktas teritorijas attīstības vēlamās ilgtermiņa izmaiņas, attīstības vadlīnijas un prioritātes. Tās balstās uz pilsētas attīstības vīziju un mērķiem, ko ietver šī Stratēģija. Telpiskā struktūra iezīmē pilsētas galvenās attīstības aprises, kuras tiek detalizētas pilsētas Teritorijas plānojumā²⁴, kas pēc būtības ir viens no Ventspils Stratēģijas īstenošanas instrumentiem.

Ventspils pilsētas teritorijas platība (58 km²) pēdējā desmitgadē nav būtiski mainījusies, tās attīstība tika virzīta pilsētas iekšējā telpā līdz ar apbūves izplūšanas ierobežošanu. Atbilstoši mūsdienu ilgtspējīgas urbānās attīstības principiem Ventspils līdz šim un arī nākotnē turpinās kompaktas telpiskās struktūras attīstību. Tai pašā laikā pilsētas teritorijas robežās Ventspils apbūvei kopumā ir dekoncentrēts jeb daudzcentru raksturs, diennakts un nedēļas griezumā nodrošinot dzīvīgumu un pilnvērtīgāku un efektīvāku infrastruktūras izmantošanu visā pilsētā.

Ventspils urbānā struktūra ir divdaļīga – vienas daļas risinājumi vērsti uz mūsdienīgas un daudzfunkcionālas pilsētas integrētu attīstību ar jauktu teritorijas izmantošanu, otras daļas telpiskos risinājumus un attīstību nosaka ostas un augošas rūpniecības pilsētas specifika, kur dominē loģistikas un rūpniecības infrastruktūras tīkli.

Ventspils pilsētas telpisko struktūru raksturo pilsētas ģeogrāfiskais dalījums Ventas kreisā krasta un Ventas labā krasta apbūves rajonos. Pilsētas daļas abpus Ventai vieno divi autotransporta tilti, un arī dzelzceļa tilts.

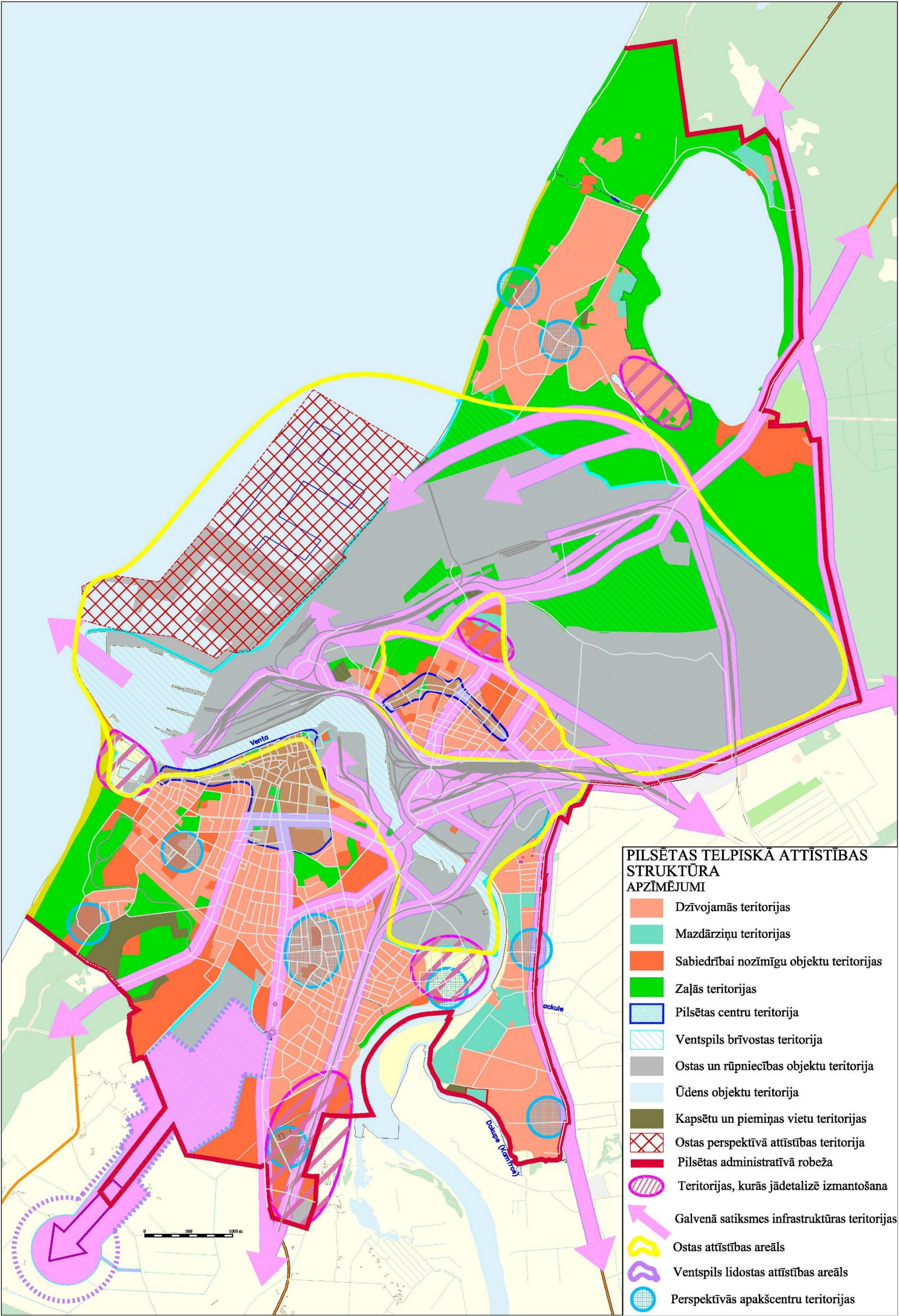
Pilsētas telpiskās attīstības struktūras galvenie elementi (skatīt *1. karti*) ir strukturēti šādās tematiskās daļās:

- Dzīvojamā un sabiedriskas nozīmes apbūves telpiskā struktūra (*2. karte*);
- Pilsētas zaļā telpiskā struktūra (*3. karte*);
- Ostas, rūpniecības teritoriju un maģistrālo inženierkomunikāciju telpiskā struktūra (*4. karte*);
- Satiksmes infrastruktūra (*5. karte*).

Stratēģijas telpiskās perspektīvas daļās atspoguļotais vēlamais nākotnes stāvoklis pēc būtības satur vadlīnijas teritorijas integrētai plānošanai, tai skaitā teritorijas plānojuma un citu plānojumu izstrādei.

²⁴ Šobrīd spēkā Ventspils pilsētas teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam

1. karte. Pilsētas telpiskās attīstības struktūras galvenie elementi

3.2. Dzīvojamā un sabiedriskas nozīmes telpiskā struktūra

Ventspils pilsētas apdzīvojuma struktūra ir tieši saistīta ar pilsētas ģeogrāfisko sadalījumu Ventas kreisā krasta un Ventas labā krasta apbūves daļās. Pilsētā ir divi izteikti, bet atšķirīga mēroga centri – pilsētas galvenais centrs kreisajā krastā un centrs Pārventā Ventas labajā krastā.

Lielākā daļa iedzīvotāju mājo Ventas kreisajā krastā, kur atrodas arī pilsētas galvenais centrs un Vecpilsēta. Ventas kreisās puses urbāno telpu raksturo individuālo ēku, daudzstāvu daudzdzīvokļu, kā arī mazstāvu daudzdzīvokļu namu apbūve.

Pilsētas labajā krastā (Pārventā) vairāk dominē daudzstāvu daudzdzīvokļu apbūve. Pārventā vietām dzīvojamā apbūve robežojas ar komercapbūvi, ražošanas un ostas infrastruktūras telpām.

Nākotnē paredzēts intensificēt apdzīvojuma apbūvi Vecpilsētā un pilsētas galvenajā centrā, paredzētas jaunas individuālās apbūves dzīvojamās teritorijas Ventas labajā krastā - Staldzenē un Krievlaukos, savukārt Ventas kreisajā krastā – uz Dienvidiem un Dienvidrietumiem no esošās apbūves, saskaņā ar Teritorijas plānojumu. Tuvākajos gados prioritāri būtu intensificējama, attīstāma apdzīvojuma apbūve valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa teritorijā – Vecpilsētā, kā arī veicināma apdzīvojuma apbūves attīstība Ostgalā.

Ventspils daudzdzīvokļu dzīvojamo rajonu raksturīga iezīme, kas jāņem vērā nākotnē, ir labiekārtoti iekšējie kvartāli, nodrošinot bērnu rotaļu, fizisko aktivitāšu un āra atpūtas iespējas un ērtu pārvietošanos.

Viens no svarīgākajiem virzieniem jaunā apdzīvojuma attīstībā līdzās drošībai ir apbūves cilvēcīgā mēroga un ainavisko principu ievērošana. Zaļā struktūra, apstādījumi un citi objekti ir būtisks ārtelpu elements dzīvojamās teritorijās.

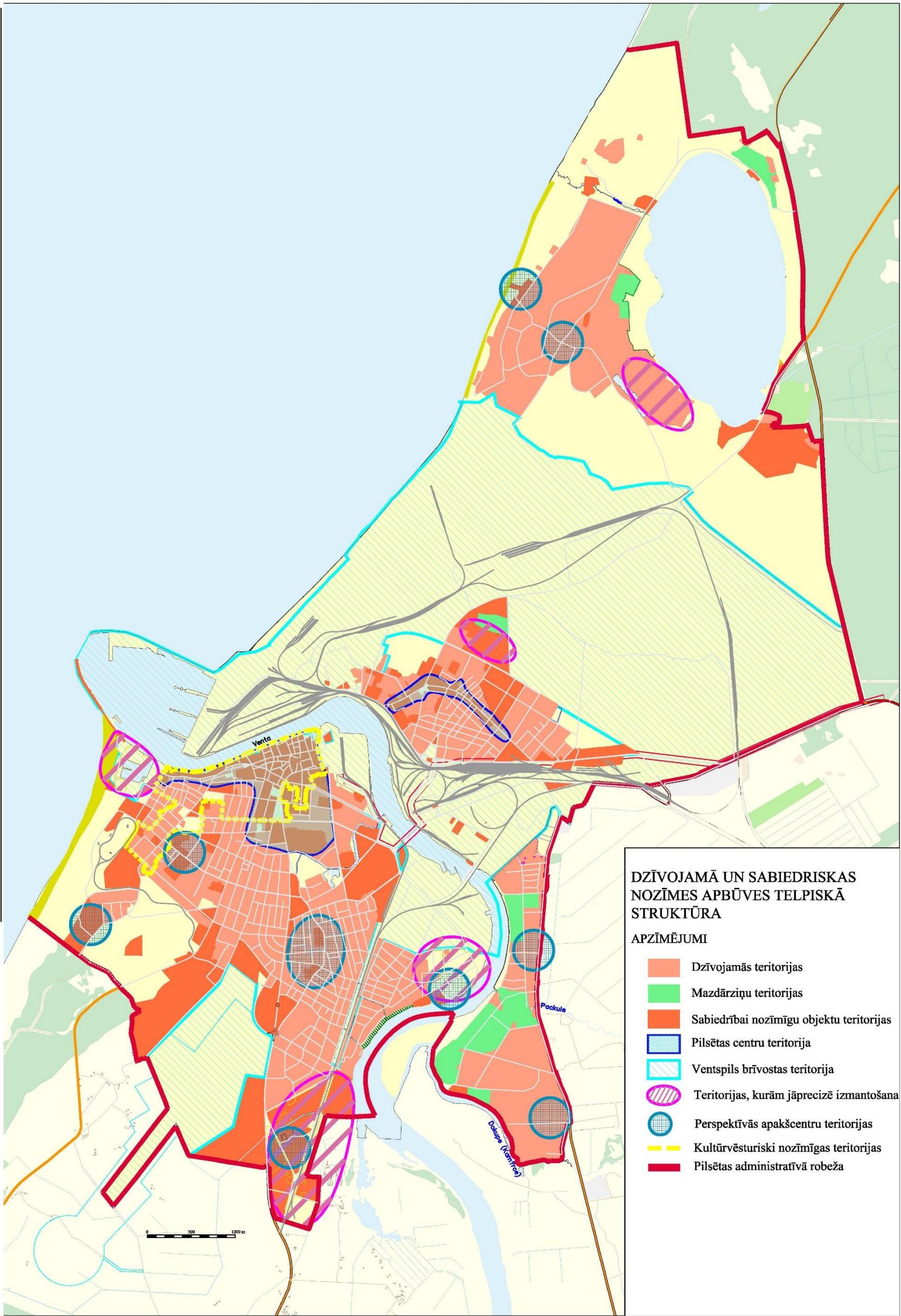
Vecpilsēta un pilsētas centrs ir augstvērtīgas pilsētībūvnieciskas, arhitektūras un pilsētainavas teritorijas. Ventspils pilsētas vēsturiskais centrs ir pilsētībūvniecības piemineklis. Valsts kultūrvēsturiska nozīme ir arī Zvejnieku ciema teritorijai (Ostgals), pilsētas nozīmes kultūrvēsturiska vērtība ir Vasarnīcu ielas rajonam. Attīstot un labiekārtojot šīs teritorijas, jāsaglabā to vēsturiskajai pilsētainavai raksturīgās iezīmes.

Pilsētas galvenajā centrā un Jaunpilsētā jauktā dzīvojamā apbūve mijas ar darījumu un sabiedrisko apbūvi. Šajā rajonā izvietoti ne tikai ikdienā izmantojamie publiskie un citi pakalpojumi, bet darbojas institūcijas, kas apkalpo plašāku reģionu.

Nākotnē atbalstot dekoncentrētu jeb daudzcentru pilsētas struktūru, tiks attīstīti pilsētas apakšcentri, kur, mijoties ar dzīvojamo apbūvi, koncentrējas dažādi ikdienā nepieciešamie pakalpojumi, piemēram, pārtikas, sadzīves preču un citu ikdienas preču veikali, sadzīves pakalpojumi, bankas vai bankomāti, interneta pieejas punkti, bibliotēkas un brīvā laika pavadīšanas iespējas. Tādējādi vairumam pilsētas iedzīvotāju ikdienas gaitās būs izvēles brīvība – iet kājām, braukt ar velosipēdu, sabiedrisko transportu vai automašīnu. Sabiedriskā transporta maršruti vienos apakšcentrus ar pilsētas galveno centru.

Abās Ventas pusēs ir pieejami pirmsskolas un vispārējās izglītības iestāžu pakalpojumi, primārās veselības aprūpes pakalpojumi, iespēja vērsties pie pašvaldības.

2. karte. Dzīvojamā un sabiedriskas nozīmes telpiskā struktūra

3.3. Pilsētas zaļā telpiskā struktūra

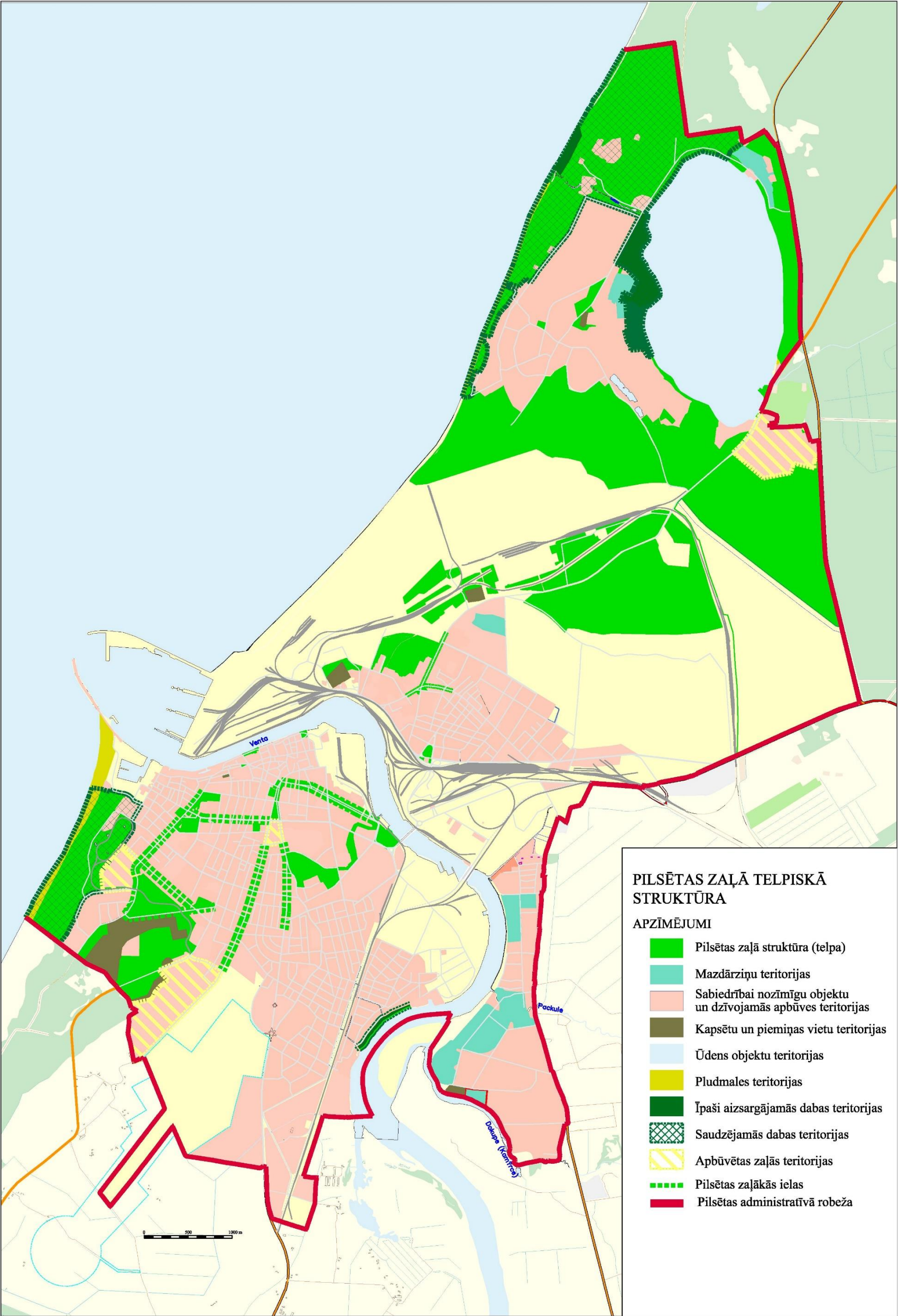
Ventspils pilsētai raksturīga dabiskās vides daudzveidība, nozīmīgas dabas vērtības un objekti – Baltijas jūras krasts, Būšnieku ezers, Venta, meži, kāpas. Starp tām ir arī valsts nozīmes aizsargājamas teritorijas, aizsargājamie biotopi un atsevišķas augu un dzīvnieku sugas.

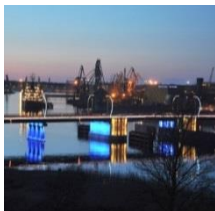
Ventspilī kā piejūras pilsētā īpaša uzmanība tiek pievērsta jūras piekrastes teritorijai, attīstot to kā kvalitatīvu publisko ārtelpu Ventspils iedzīvotājiem, kā arī tūristu piesaistes un atpūtas zonu, nenodarot kaitējumu apkārtējai videi un tās unikālībai. Pilsētai attīstoties, tiks pievērsta īpaša uzmanība šīs dabiskās ekosistēmas saglabāšanai un degradēto teritoriju atjaunošanai un pilnveidošanai. Nākotnē paredzēts arī vairāk izmantot pieejamu citiem virszemes ūdens objektiem – Ventai un Būšnieku ezeram, vairāk izmantot rekreācijai šīs ūdens malas.

Pilsētas zaļo struktūru veido arī pilsētas labiekārtotie dārzi, parki, laukumi, skvēri, ielu apstādījumi, kā arī mazdārziņu teritorijas. Pilsētas zaļās teritorijas ir neatņemams pilsētas ainavas elements, kas nodrošina patīkamu dzīves vidi un pilsētas pievilcību. Dabas aizsargajamās teritorijas, jūra un tās piekraste, Venta un zaļā struktūra veido pilsētas ainaviskās vērtības.

Nākotnē veidojot jaunu apbūvi ārpus industriālajām teritorijām, svarīgi to sabalansēt ar zaļo struktūru, saglabājot zaļās pilsētas tēlu. Arī industriālajās teritorijās iespēju robežās jāsaglabā vai jāievieš zaļās struktūras telpas un elementi.

3. karte. Pilsētas zaļā telpiskā struktūra

3.4. Ostas, rūpniecības teritoriju un maģistrālo inženierkomunikāciju telpiskā struktūra

Ventspils ir ostas pilsēta un augošs industrijas centrs, kam svarīga nozīme ir visas valsts ekonomiskajā attīstībā.

Ventspils brīvostas teritorijai ir noteiktas robežas un šīs teritorijas izmantošanas mērķis ir saistīts ar transporta – ostas, lidostas un dzelzceļa mezglu–un uzglabāšanas un rūpniecības objektiem.

Attīstot industriālās teritorijas, uzmanība tiks pievērsta arī degradēto, t.sk. piesārņoto un potenciāli piesārņoto teritoriju revitalizācijai.

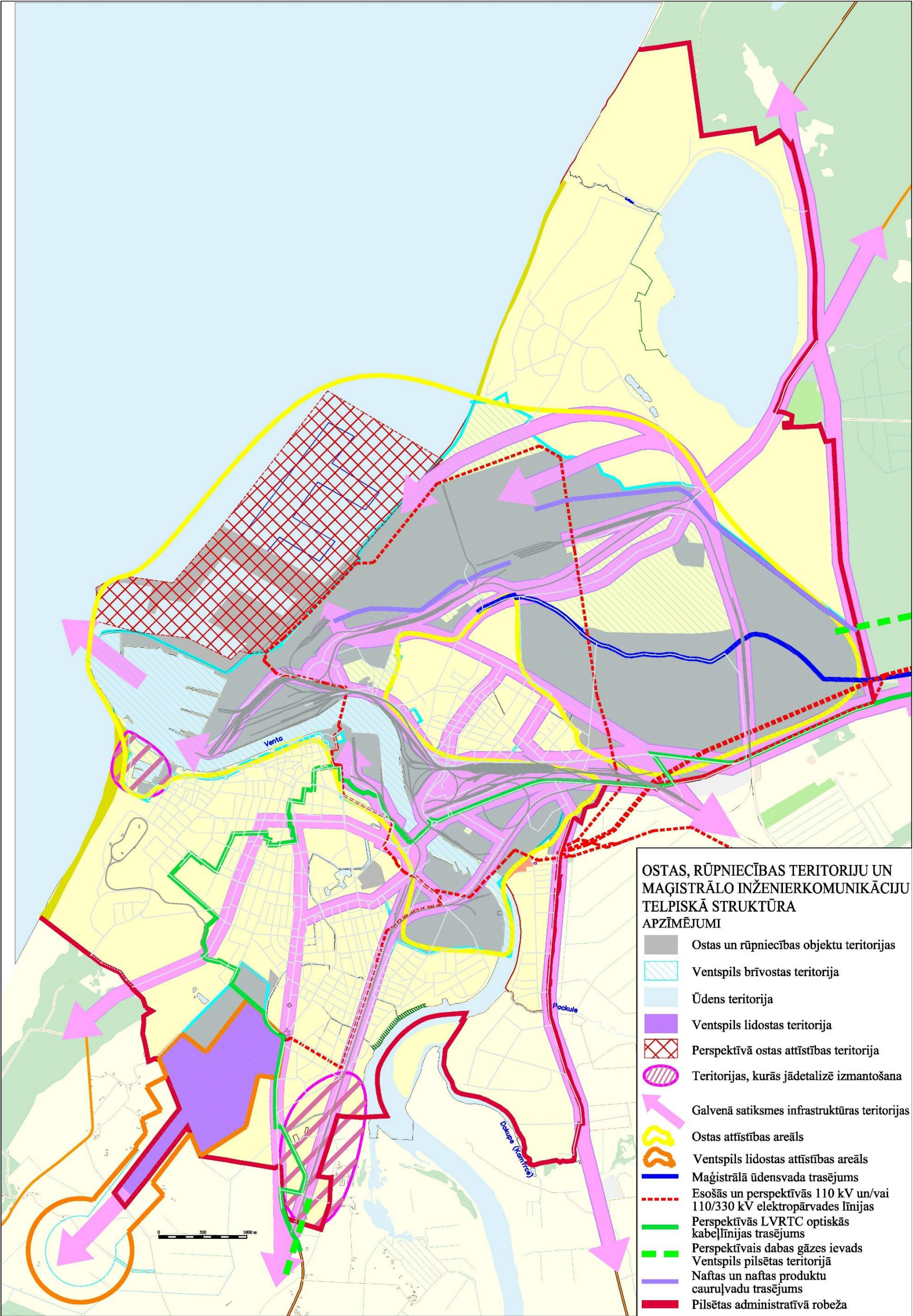
Pilsētas satiksmes infrastruktūra savieno vai saskaņā ar Teritorijas plānojumu ar to tiek paredzēts savienot ostas un rūpniecības teritorijas ar galvenajiem transporta koridoriem. Teritorijas ir nodrošinātas vai saskaņā ar Teritorijas plānojumu tās tiek paredzēts nodrošināt ar nepieciešamo inženiertehnisko infrastruktūru.

Tā kā vietām ostas un rūpniecības teritorijas mijas ar dzīvojamām teritorijām, starp tām ir saglabātas dabiskās buferzonas.

Tālākā nākotnē, stratēģiskā investora piesaistes gadījumā, paredzēts attīstīt Ziemeļu ostu.

Ar ostu saistītie transporta un loģistikas pakalpojumi un ražošana ir eksporta nozares, tām ir starptautisks raksturs, tāpēc teritorijām, kur tās var tikt izvietotas, ir nacionāla mēroga attīstības nozīme.

4. karte. Ostas, rūpniecības teritoriju un maģistrālo inženierkomunikāciju telpiskā struktūra

3.5. Satiksmes infrastruktūra

Ventspils pilsētas satiksmes infrastruktūra nodrošina pilsētas sasniedzamību un vieno pilsētas teritorijas.

Pilsētas sasniedzamību nodrošina kājām iešanas, veloceļu, autoceļu, dzelzceļa, jūras transporta infrastruktūra un sabiedriskā, auto, sliežu un gaisa satiksme.

Satiksmes infrastruktūra, kas nodrošina pilsētas pieejamību ir pirmkārt, svarīgs pilsētnieku dzīves kvalitātes un efektivitātes nodrošināšanas elements. Vienlaikus – tā ir stratēģiski, vitāli svarīgs elements pilsētas ekonomikas un arī visas valsts attīstībā, jo saistīta ar eksportspējas celšanu. Nākotnē vēlams būtu nodrošināt satiksmes infrastruktūras telpas ar intensīvu kravu plūsmu nodalīšanu no dzīvojamām teritorijām. Nākotnē sadarbībā ar valsti tiks risināts jautājums par drošu Valsts galvenā autoceļa A-10 un dzelzceļu sliežu ceļu šķērsojumu, paredzot divlīmeņu risinājumu.

Pilsētas tēla veidošanā būtiska ir nozīme ir „pilsētas vārtu” teritorijām un objektiem. Tās ir iebraukšanas vietas pilsētā pa autoceļiem, autoosta, prāmju terminālis, jahtu osta, lidosta. Šīm teritorijām un objektiem līdz ar augstu funkcionālo efektivitāti jābūt arī ar augstu pilsētbūvniecisko un ainavisko vērtību.

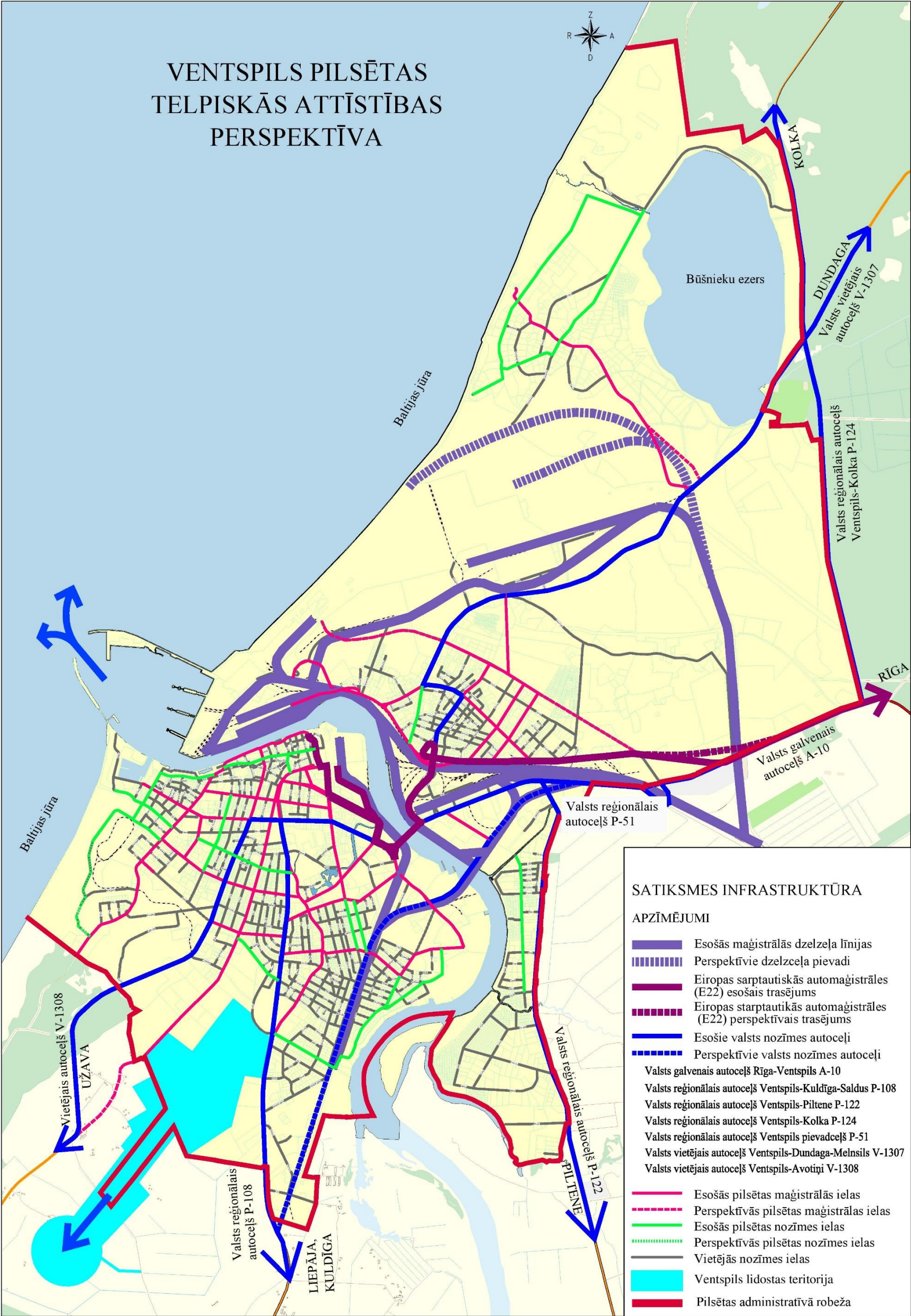
Pilsētas iekšējos satiksmes savienojumus galvenokārt veido ielas – autobrauktuves, veloceļiņi un gājēju ietves. Iekšējās satiksmes infrastruktūras būtiskas daļas ir arī virkne mezgla objektu - sabiedriskās satiksmes pieturvietas, autostāvvietas un velonovietnes. Ventas upi pilsētas teritorijā šķērso divi autotransporta tilti, tai skaitā viens paceļamais, un dzelzceļa tilts.

Nākotnē pilsētas ielu tīkla un satiksmes infrastruktūras kopumā attīstība saistīta ar:

- individuālās dzīvojamās apbūves teritoriju attīstību, nodrošinot to sasaisti ar citām pilsētas daļām un rajona ielu tīklu un satiksmes infrastruktūru,
- ar industriālo teritoriju attīstību, nodrošinot pievadceļus ostas un rūpniecības teritorijām;
- ar Ziemeļu ostas izbūvi tālākā nākotnē, izbūvējot ostas pievadceļus termināļiem.

Pilsētas ielu izbūve un rekonstrukcija tiks veikta kompleksi ar inženiertehniskās infrastruktūras izbūvi un rekonstrukciju.

5. karte. Satiksmes infrastruktūra

IV. Uzraudzības un novērtēšanas sistēma

Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam īstenošana vidējā termiņā izvērsti atspoguļota Ventspils pilsētas attīstības programmā 2014.-2020. gadam (Ventspils Programma).

Ventspils Stratēģijas īstenošanas uzraudzība tiks veikta jau izveidotās attīstības uzraudzības sistēmas ietvaros, kas būs vienota gan Ventspils Stratēģijas, gan Ventspils Programmas īstenošanas uzraudzībai²⁵. Tās ietvaros regulāri tiks veikts procesu un sasniegumu novērtējums.

Uzraudzības procesā tiek sniegta atbilde uz jautājumiem:

- Kas ir paveikts?
- Kas ir sasniegts?

Uzraudzības procesā apkopotā informācija ir pamats novērtējuma veikšanai. Veicot novērtēšanu, tiek sniegta atbilde uz jautājumu:

- Vai plānotais ir sasniegts?
- Cik lielā mērā no plānotā ir sasniegts?
- Vai pilsēta var būt apmierināta ar paveikto un sasniegto?
- Vai nepieciešams veikt izmaiņas plānošanas dokumentos?

Uzraudzības un novērtēšanas sistēmas pamatā ir rezultatīvie rādītāji. Uzraudzības sistēmas rezultatīvie rādītāji pēc satura klasificējami trīs grupās:

- Ar virsmērķi un mērķiem saistītie rādītāji – mērķu rādītāji;
- Ar rīcības virzieniem saistītie rādītāji – rezultātu rādītāji;
- Ar paveikto saistītie rādītāji – darbības rādītāji.

Ņemot vērā, ka Ventspils pilsētas un tās apkārtnes attīstība nav atraujama no plašāka mēroga attīstības, uzraudzības sistēmas ietvaros svarīgi sekot līdzi aktualitātēm Kurzemes reģionā, Latvijā, kā arī starptautiskā mērogā.

Par Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas īstenošanas uzraudzību un novērtēšanu atbildīgā pašvaldības struktūrvienība ir Ekonomikas nodaļa. Tā apkopo statistikas datus un informāciju no pašvaldības institūcijām un ik gadu sagatavo pārskatu par Ventspils Stratēģijas un Ventspils Programmas īstenošanu jeb uzraudzības pārskatu. Ekonomikas nodaļa sagatavoto pārskatu līdz 1. jūlijam iesniedz apstiprināšanai pilsētas domē. Domes apstiprināts uzraudzības pārskats tiek publicēts pašvaldības mājaslapā.

Ventspils Stratēģijas un Ventspils Programmas ik gada uzraudzības pārskats tiek strukturēts atbilstoši izvirzītajiem mērķiem, rīcības virzieniem un to ietvaros noteiktajiem uzdevumiem un paredzētajiem pasākumiem. Katra mērķa ietvaros pēc rezultatīvo rādītāju progresa novērtējuma tiek sagatavoti secinājumi un priekšlikumi. Atsevišķā pārskata nodaļā ir uzskaitīti (ja ir) uz Ventspils Stratēģiju balstītie attiecīgajā gadā uzsāktie un pabeigtie teritorijas plānojuma grozījumi, lokālplānojumi un tematiskie plānojumi.

Uzraudzības pārskats ir pamats ik gadu veicamajai Attīstības programmas Rīcības plāna un Investīciju plāna aktualizācijai un tas var būt arī pamats Ventspils Stratēģijas un Ventspils Programmas grozījumu ierosināšanai.

²⁵ Uzraudzība ir regulāra un sistemātiska resursu, rīcību (pasākumu) un rezultātu pārbaude, lai sekmētu lietderīgu un efektīvu vadības lēmumu pieņemšanu.

Izmantotā literatūra, dokumenti un datu avoti

- Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030. gadam.
- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam.
- ES stratēģija Baltijas jūras reģionam.
- Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei.
- Kurzemes plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums 2006.-2026. gadam.
- Ventspils pilsētas pašvaldības nolikums.
- Ventspils pilsētas teritorijas plānojums 2006.-2018. gadam.
- Ventspils pilsētas attīstības virzieni līdz 2020. gadam un aktualizēta Ventspils pilsētas attīstības programma 2007.-2013. gadam.
- Ventspils pilsētas attīstības virzieni līdz 2020. gadam un aktualizēta Ventspils pilsētas attīstības programma 2007.-2013. gadam. Pārskats par īstenošanu 2011. gadā.
- Ventspils pilsētas attīstības virzieni līdz 2020. gadam un aktualizēta Ventspils pilsētas attīstības programma 2007.-2013. gadam. Pārskats par īstenošanu 2012. gadā.
- Ventspils pilsētas attīstības virzienu līdz 2020. gadam un aktualizētas Ventspils pilsētas attīstības programmas 2007.-2013. gadam īstenošanas stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma monitoringa ziņojums.
- Ventspils pilsētas pašvaldības 2012. gada publiskais pārskats.
- SKDS. Attieksme pret pašvaldības darbu un iespējām līdzdarboties lēmumu pieņemšanas procesā. Ventspils iedzīvotāju aptauja, 2012. gada decembris – 2013. gada janvāris.
- SKDS. Attieksme pret Ventspils domes darbību. Ventspils iedzīvotāju telefonaptauja, 2013. gada februāris.
- SKDS. Ventspils iedzīvotāju aptauja, 2012. gada oktobris - novembris.
- SKDS. Ventspils iedzīvotāju aptauja, 2013. gada marts – aprīlis.
- Ventspils pilsētas pašvaldību struktūrvienību rīcībā npublicēti dati.

Interneta materiāli no šādām mājaslapām:

www.csb.gov.lv

www.cvk.lv

www.likumi.lv

www.mk.gov.lv

www.nva.lv

www.pmlp.lv

www.vraa.gov.lv

www.kurzemesregions.lv

www.ventspilsnovads.lv

Lai izdodas!